

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Освітня програма	35206 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	33
Повна назва ЗВО	Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Ідентифікаційний код ЗВО	02125510
ПІБ керівника ЗВО	Лянной Юрій Олегович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	www.sspu.sumy.ua

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/33>

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	35206
Назва ОП	Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Тип освітньої програми	Освітньо-професійна
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Бакалавр, Магістр (ОКР «спеціаліст»)
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра української мови і літератури, кафедра практики англійської мови
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра філософії та соціальних наук, кафедра психології, кафедра педагогіки, кафедра інформатики
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	40002, м. Суми, вул. Роменська, 87
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Вчитель української мови і літератури профільної школи. Вчитель англійської мови
Мова (мови) викладання	Українська, Англійська
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	180377
ПІБ гаранта ОП	Семенов Олена Миколаївна
Посада гаранта ОП	Завідувач кафедри - професор
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	ukrmov@sspu.edu.ua
Контактний телефон гаранта ОП	+38(099)-182-73-29
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	1 р. 4 міс.
очна денна	1 р. 4 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Розроблення освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) (ОПП) зумовлено суспільними запитами в Україні й у регіоні в учителях української мови і літератури, англійської мови, реформуванням загальної середньої освіти, суспільними запитами щодо ефективних підходів до формування культуромовних особистостей учнівської молоді. Професорсько-викладацький склад факультету іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (далі – СумДПУ) має власні філологічні й лінгводидактичні традиції, потужний науковий потенціал, здійснює підготовку вчителів української мови і літератури з 1939 року, вчителів англійської мови – з 1957 року.

Реагуючи на потреби ринку праці, урахувавши багаторічний педагогічний досвід, наявність потужної навчально-методичної бази, СумДПУ з 01.09.2018 р. розпочав підготовку здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література) Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)).

ОПП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій, ураховує вимоги Законів України «Про вищу освіту» (2014), «Про освіту» (2017), Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ МОН України № 600 від 01.06.2016 р., затверджена Вченою радою СумДПУ (протокол № 8 від 26.02.2018 р.) й уведена в дію з 01.09.2018 р. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) відсутній.

ОПП оновлена і затверджена відповідно до протоколів засідання кафедри української мови і літератури (протокол № 10 від 23.01.2019 р.; протокол № 11 від 27.02.2020 р.), кафедри практики англійської мови (протокол № 9 від 21.01.2019 р.; протокол № 10 від 18.02.2020 р.), Вченої ради СумДПУ (протокол № 10 від 27.04.2020 р.) й уведена в дію з 01.09.2020 р. В ОПП ураховано рекомендації галузевої експертної ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, пропозиції роботодавців та здобувачів вищої освіти.

Гарант ОПП – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Семенов Олена Миколаївна; члени робочої групи: Кириленко Н.І., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови і літератури; Коваленко А.М., декан факультету іноземної та слов'янської філології, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри практики англійської мови; Баєва А.В., учитель української мови і літератури КУ Сумська гімназія №1, учитель-методист; Зякун А.О., магістрант факультету іноземної та слов'янської філології СумДПУ.

СумДПУ – єдиний університет Сумщини, який здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2020 - 2021	13	10	3	0	0
2 курс	2019 - 2020	14	10	4	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	програми відсутні
перший (бакалаврський) рівень	273 здоров'я людини 506 Фізична культура 757 Англійська мова 859 Фізика 1051 Історія 1052 Українська мова і література 1159 Інформатика 1289 німецька мова 1501 Географія 22458 Середня освіта (Математика)

	<p>22460 Середня освіта (Інформатика) 22509 Середня освіта (Історія) 22942 Середня освіта (Українська мова та література) 22943 Середня освіта (Російська мова і література) 22945 Середня освіта (Німецька мова і література) 22946 Середня освіта (Французька мова і література) 22947 Середня освіта (Біологія) 22948 Середня освіта (Хімія) 22949 Середня освіта (Географія) 22950 Середня освіта (Фізика) 22952 Середня освіта (Образотворче мистецтво) 22953 Середня освіта (Музичне мистецтво) 23705 Середня освіта (Хореографія) 24344 Середня освіта (Біологія та здоров`я людини) 28743 Середня освіта (Українська мова і література) 31433 Середня освіта (Хімія та інформатика) 31435 Середня освіта (Біологія та здоров`я людини). Психологія 31436 Середня освіта (Біологія та здоров`я людини. Географія) 31438 Середня освіта (Географія. Біологія та здоров`я людини) 31439 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) 31440 Середня освіта (Російська мова і література. Англійська мова) 31454 Середня освіта (Математика. Інформатика) 31459 Середня освіта (Інформатика. Математика) 31460 Середня освіта (Інформатика. Англійська мова) 36001 Середня освіта (Хореографія) 39850 Середня освіта (Німецька та англійська мови) 39852 Середня освіта (Французька та англійська мови) 39854 Середня освіта (Російська мова і література. Англійська мова) 41974 Середня освіта (Географія. Біологія) 41978 Середня освіта (Біологія. Хімія) 41979 Середня освіта (Біологія). Психологія 41986 Середня освіта (Німецька та англійська мови) 41987 Середня освіта (Французька та англійська мови) 41988 Середня освіта (Російська мова і література. Англійська мова) 42626 Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література) 46974 Середня освіта (Фізична культура). Спортивно-масова робота 46975 Середня освіта (Фізична культура). Захист України 46980 Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література) 21 Російська мова 241 Здоров`я людини 507 Хімія 571 Музичне мистецтво 572 Образотворче мистецтво 1158 математика 22944 Середня освіта (Англійська мова і література) 22951 Середня освіта (Фізична культура) 22954 Середня освіта (Здоров`я людини) 31430 Середня освіта (Історія. Англійська мова) 31434 Середня освіта (Біологія та здоров`я людини. Хімія) 31441 Середня освіта (Англійська та німецька мови) 31443 Середня освіта (Англійська та французька мови) 31445 Середня освіта (Німецька та англійська мови) 31447 Середня освіта (Французька та англійська мови) 31456 Середня освіта (Математика. Англійська мова) 31458 Середня освіта (Фізика. Математика) 39305 Середня освіта (Англійська та німецька мови) 39306 Середня освіта (Англійська та французька мови) 39845 Середня освіта (Англійська та німецька мови) 39848 Середня освіта (Англійська та французька мови) 934 Біологія 141 французька мова 21356 Хореографія</p>
другий (магістерський) рівень	<p>300 Біологія 22 Географія 140 Російська мова 299 Історія 467 Математика 469 Хімія 546 Фізика 689 німецька мова 1050 Фізична культура 1120 Інформатика 1290 Українська мова і література 1454 Англійська мова</p>

	22459 Середня освіта (Математика) 22504 Середня освіта (Інформатика) 22510 Середня освіта (Історія) 22530 Середня освіта (Біологія) 22617 Середня освіта (Хімія) 22618 Середня освіта (Географія) 22619 Середня освіта (Фізика) 22633 Середня освіта (Українська мова та література) 22634 Середня освіта (Російська мова і література) 22635 Середня освіта (Німецька мова і література) 22636 Середня освіта (Англійська мова і література) 22658 Середня освіта (Фізична культура) 24712 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) 29705 Середня освіта (Українська мова і література) 34242 Середня освіта (Біологія) 35206 Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) 35207 Середня освіта (Російська мова і література. Англійська мова) 35208 Середня освіта (Хімія та інформатика) 35209 Середня освіта (Фізика. Математика) 39274 Середня освіта (Англійська мова і література) 39276 Середня освіта (Німецька мова і література) 39277 Середня освіта (Російська мова і література) 40328 Середня освіта (Англійська мова і література) 40329 Середня освіта (Німецька мова і література) 40330 Середня освіта (Російська мова і література. Англійська мова) 41992 Середня освіта (Російська мова і література. Англійська мова) 47411 Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література. Англійська мова) 47412 Середня освіта (Англійська та німецька мови) 47413 Середня освіта (Англійська та французька мови) 47414 Середня освіта (Німецька та англійська мови)
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	<i>програми відсутні</i>

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	53315	19449
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	53315	19449
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	<i>opp-20-21-ukrangl-.pdf</i>	ytxVP+C7skOcmFCol9wVqcSzCq/E7FXUx6CX6AjdWNw= =
Навчальний план за ОП	<i>navchalnyi-plan-ukr-angl-2020.pdf</i>	J1FIvO6LaQbDpCBjGtLT//11jO6DmntIgiHUXclB76o=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>recenzii-.pdf</i>	b1VJgWoB55og6zCjlyobhNvOfnK46LWevQ49q/VEVLg=
Рецензії та відгуки роботодавців	<i>vidguki-2020.pdf</i>	F7lDfncrBVviwP3vZvn8qjAQJ6J4oEEyBrKk1wkAV1Y=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

ОПП є міждисциплінарною, що надає переваги випускникам на ринку праці, та орієнтована на формування у здобувачів компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури, англійської мови для успішного здійснення фахової діяльності в закладах загальної середньої освіти та проведення наукового дослідження. Основна мета ОПП – забезпечити оволодіння здобувачами компетентностями, що дають змогу виконувати професійні завдання і обов'язки науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі української та англійської філології, педагогіки та методики навчання середньої освіти.

Унікальність ОПП полягає в тому, що в Сумській області в умовах українсько-російського порубіжжя це єдина ОПП, яка має на меті забезпечити підготовку конкурентоспроможних фахівців-учителів української мови і літератури, англійської мови, здатних здійснювати навчання учнів закладів загальної середньої освіти з урахуванням українського та міжнародного досвіду в галузі середньої освіти й регіонального компоненту, сприяти формуванню культуромовних особистостей на засадах академічної доброчесності.

Викладання ОК забезпечують викладачі – учасники міжнародних проєктів (Еразмус+Жан Моне Модуль «Європеїзація докторських програм у галузі теорії освіти на засадах міждисциплінарного та інклюзивного підходів»; «Інноваційний університет та лідерство»). Робочі навчальні програми ОК2, ОК9 сертифіковані IREX. До реалізації ОПП було залучено учасника грантової програми Держдепартаменту США «English Language Fellow Program» та волонтера Корпусу миру (Л.Кан).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

При розробленні ОПП враховано Статут СумДПУ імені А.С.Макаренка (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf), Стратегію розвитку СумДПУ імені А.С.Макаренка на 2020-2030 роки (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/strategiya__b57d5.pdf), Положення про організацію освітнього процесу в СумДПУ імені А.С.Макаренка (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf), Програму розвитку кафедри української мови і літератури (<https://fisf.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/21/programa-rozvytku-kafedry-2020.pdf>). Цілі ОПП узгоджені з місією університету стосовно підготовки конкурентоспроможних фахівців, що відповідає потребам національного та міжнародного ринків праці, спрямована на особистісний творчий розвиток учасників освітнього процесу. Відповідно до Стратегії Університет позиціонує себе як макаренківську спільноту, яка спирається на майже столітній освітній досвід та просвітницькі традиції, поважає інші культури, традиції, мови, забезпечує максимальне сприяння розвитку здобувачів як відповідальних громадян, культуромовних особистостей, професіоналів та лідерів шляхом органічного поєднання освітньої, наукової та інноваційної діяльності на засадах академічної доброчесності.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП: - здобувачі вищої освіти та випускники програми

При формуванні цілей та програмних результатів навчання ОПП розробниками максимально враховано пропозиції здобувачів вищої освіти та випускників (М.Більченко, М.Трофимовська, О.Боярчук) щодо формування практичних умінь спілкуватись іноземною мовою, навичок використання новітніх ІКТ. Представники студентського самоврядування (В.Замошнікова, А.Воронова) беруть участь у засіданнях випускових кафедр; здобувачі вищої освіти входять до складу вченої ради факультету іноземної та слов'янської філології, до бюро студентського наукового товариства (А.Корнієнко, А.Зякун), беруть участь в оновленні змісту ОК (зокрема, через що семестрові анонімні онлайн-опитування).

- роботодавці

У процесі вдосконалення ОПП були враховані пропозиції роботодавців та їх представників: посилити увагу до формування практичних умінь, поєднувати навчання із набуттям практичного досвіду роботи за фахом. Побаження стейкхолдерів (О.Коваленко, В.Зеленська, Н.Діхнич, І.Губська, Н.Клюніна) були враховані під час формулювання фахових компетентностей ПК1, ПК5, ПК10 та ПРН (ПРЗ1, ПРЗ6, ПРЗ7, ПРУ2, ПРУ4, ПРУ5) та при оновленні освітніх компонентів: уведено ОК Методика навчання англійської мови (3 кредити), збільшено кількість кредитів на вивчення ОК Англійська мова (до 14 кредитів), виробничу (педагогічну) практику з української мови і літератури, англійської мови у закладах загальної середньої освіти (9 кредитів). Питання щодо удосконалення освітніх компонентів за ОПП, результатів навчання та моніторингу якості освітньо-виховного процесу були розглянуті на засіданнях експертної ради стейкхолдерів (<https://fisf.sspu.edu.ua/fakultet/pro-fakultet/ekspertna-rada-steikkholderiv>). Питання комунікативної взаємодії університету і школи, академічної доброчесності учасників освітнього процесу обговорювали на семінарі-практикумі стейкхолдерів «Інновації у підвищенні кваліфікації» 11.03.2020 (<https://sspu.edu.ua/news/innovatsiji-u-pidvishchenni-kvalifikatsiji>).

- академічна спільнота

У процесі оновлення ОПП її основні положення було презентовано академічній спільноті ЗВО України. На основі обговорення із академічною спільнотою уведено ОК Академічна культура педагога-дослідника (3 кредити), ОК Сучасна українська література: основні тенденції розвитку (4 кредити), збільшено кількість кредитів на написання кваліфікаційної роботи (10 кредитів). На ОПП надали позитивні рецензії такі науковці: Т.Симоненко, доктор

педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики навчання стилістики і культури української мови Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького; С.Омельчук, перший проректор Херсонського державного університету, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри слов'янської філології та світової літератури імені професора О.Мішукова; С.Данилюк, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогічних наук, освітнього і соціокультурного менеджменту, професор кафедри практики англійської мови Черкаського педагогічного університету імені Б. Хмельницького; Н.Бідюк, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практики іноземної мови та методики викладання Хмельницького національного університету та ін.

- інші стейкхолдери

В ОПП було враховано замовлення МОН України на підготовку магістрів для сфери освіти (обсяг якого затверджено відповідним наказом МОН України), інтереси Сумської територіальної громади щодо забезпечення міста і області висококваліфікованими фахівцями-філологами та інтереси абітурієнтів щодо отримання якісної освіти. У результаті співпраці з Державною службою якості освіти в Сумській області збагачено зміст ОК2 Академічна культура педагога-дослідника, ОК9 Методика навчання української мови у ЗЗСО. У формулюванні цілей ОК6 Сучасна українська мова: актуальні питання, ОК7 Сучасна українська література: актуальні питання та ін., які забезпечують наукову складову, ураховано інтереси молодих науковців МАН, з якими співпрацюють викладачі кафедри.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

На основі аналізу заявок закладів освіти визначено, що Сумський регіон постійно має потребу в учителях англійської мови, української мови і літератури: у 2018 р. Сумська область потребувала 10 осіб, у 2019-2020 р. – 21 особу (Відділ працевлаштування, професійно-технічної освіти та додаткових платних послуг <https://sspu.edu.ua/vakansii>).

Тому важливою є підготовка конкурентноспроможних фахівців-учителів української мови і літератури, англійської мови для шкіл області, що має здійснюватися на засадах інноваційних технологій навчання, педагогіки партнерства та академічної доброчесності, з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці регіону.

Це відображено у цілях ОПП: забезпечити фундаментальну теоретичну і практичну підготовку для набуття здатності виконувати професійні завдання й обов'язки науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі української та англійської філології, педагогіки та методики середньої освіти.

Цілі ОПП та програмні результати навчання відповідають запитам роботодавців, що відображено у відповідних Угодах: Угода про співпрацю з Департаментом освіти і науки СОДА від 02.09.2019 р., Угода про співпрацю з Державною службою якості освіти в Сумській області від 27.02.2020 р. та ін.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

Цілі та програмні результати навчання за ОПП визначено з урахуванням потреб мовно-літературної освітньої галузі. У змісті ОК повною мірою враховано суспільні запити до підготовки учителів, інноваційні процеси у педагогічній освіті, нові підходи до розв'язання проблем у галузі навчання мов і культур.

Галузевий контекст ураховано під час формулювання інтегральної компетентності.

Регіональний контекст – відображено у формуванні ЗК1, ЗК7, а реалізовано в ОК2, ОК5, ОК6, ОК9 у результаті консультацій із директорами ЗЗСО регіону. У змісті освітніх компонентів ОК2, ОК5, ОК6, ОК7, ОК9, ОК10: вивчається наукова спадщина науковців і письменників, пов'язаних із Сумським регіоном (П.Куліш, О.Потебня, Б.Грінченко, С.Дорошенко, Л.Лисиченко, О.Олесь, І.Багряний, М.Хвильовий, М.Лукаш, А.Гризун, О.Вертіль та ін).

До змісту ОК 8 «Англійська мова» включено теми «Мотивація і життєві цінності молоді в Україні та рідному місті». Підготовку здобувачів посилюють ресурсні центри професійного розвитку вчителя, лабораторії «Академічна культура дослідника», «Сучасні технології навчання іноземних мов і культур», українського фольклору, літературного краєзнавства, що здійснюють фахово-методичну, дослідницьку, культурно-освітню роботу в різних галузях життя міста й області, участь у щорічній всеукраїнській конференції «Сумщина в історико-філологічному вимірі». Викладачі за ОК співпрацюють із Сумським територіальним відділенням МАН, є членами комісії із проведення олімпіад із мови, української літератури.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

Під час формулювання цілей, визначенні програмних результатів навчання, зокрема ПРЗ 5, ПРЗ 7, ПРЗ 10, ПРУ 7, ПК 3 враховували досвід подібних освітніх програм: Уманського державного педагогічного університету імені П. Тичини, Національного університету «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка», Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького.

У 2018-2019 рр. під час стажування в Університеті Костянтина Філософа (Словачина) доцент кафедри О.Кумеда вивчала специфіку професійно-педагогічної комунікації здобувачів, професори О. Семенов, І. Серебрянська як учасники міжнародного проекту «Інноваційний університет і лідерство» мали консультації із експертами Варшавського та Ягеллонського університетів щодо розроблення програм міждисциплінарного спрямування, що було враховано при формулюванні ПРН, уведенні ОК Академічна культура педагога-дослідника, збагачення змісту ОК Сучасна українська мова: актуальні питання, ОК Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах» питаннями формування фахових компетентностей і soft skills, академічного партнерства здобувачів та наукових керівників.

У результаті вивчення перспективного досвіду, участі у проекті «Вивчай і розрізняй: інфомедійна грамотність»

(IREX) запропоновано ОК до загальноуніверситетського каталогу вибіркових дисциплін (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin>); скориговано робочі програми ОК для забезпечення у здобувачів необхідних компетентностей.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. ОПП і навчальний план підготовки здобувачів розроблено з урахуванням Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня, Закону України «Про вищу освіту». Розбіжності між результатами навчання, сформульовані в ОПП, та вимогами НРК відсутні.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Програмні результати навчання за ОПП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій (НРК). Інтегральна компетентність характеризується здатністю розв'язувати складні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру у процесі професійної діяльності в галузі філологічної освіти та науки, або навчання, що передбачає вдосконалення наявних та набуття цілісних знань із лінгвістики, літературознавства, лінгводидактики, умінь та навичок професійно-педагогічної комунікації державною та іноземною (англійською) мовами. До результатів навчання, що відповідають вимогам НРК, в ОПП віднесено знання про основні шляхи інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень, базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном, про психологічні чинники, які впливають на процес навчання студентів, про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови й літератури; англійської мови, цілісні знання сучасного мовознавства, теорії літератури, стильових тенденцій у літературі ХХ – початку ХХІ ст., сучасні методики й технології для ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень. Уміння й навички, визначені ОПП, повністю відповідають вимогам НРК. Це вміння, зокрема, використовувати сучасні знання в галузі філології, мовно-літературної освіти; володіти методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, науковим інструментарієм, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики української мови і літератури; застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових, для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності; аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонувати шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію; діяти на основі принципів професійної етики; застосовувати сучасні методи та прийоми навчання української мови і літератури, англійської мови, проєктувати і проводити різні види занять із урахуванням інноваційних технологій, педагогічного досвіду і знань про індивідуально-вікові особливості молоді.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

90

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

67

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

23

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Галузь знань, у якій розроблена ОП: 01 Освіта/Педагогіка.

Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література). Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Загальний обсяг: 2700 год. (90 кредитів).

Загальний обсяг обов'язкових компонентів циклу загальної підготовки: 270 год. (9 кредитів) – 10 % ОПП.

Загальний обсяг обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки: 1110 год. (37 кредитів) – 41 % ОПП.

Загальний обсяг вибіркових компонентів: 690 год. (23 кредитів) – 25,5 % ОПП.

Частка практичної підготовки: 270 год. (9 кредитів) – 10 % ОПП.

Підсумкова атестація: 360 год (12 кредитів) – 13%.

Зміст усіх освітніх компонентів (далі – ОК) відповідає предметній області спеціальності 014 Середня освіта

(Українська мова і література). Додаткова предметна спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська) і має на меті формування у здобувачів загальних та фахових компетентностей майбутніх вчителів української мови і літератури, англійської мови для успішного здійснення професійної діяльності. Досягнення мети ОПП забезпечується дисциплінами україномовного, англійськомовного, літературного, психолого-педагогічного, інформатичного спрямування, що підтверджує її міждисциплінарний характер. Зміст ОПП відповідає методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти здобувач: індукція, дедукція, описовий, аналіз, синтез (для всіх фахових дисциплін); порівняльно-історичний, зіставний, структурний методи, контент-аналіз (у мовознавстві); біографічний, культурно-історичний, компаративний, структуралістський, психоаналітичний, типологічний методи та ін. (у літературознавстві); моніторинг педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досвіду та ін. (для методичних дисциплін). Міждисциплінарність ґрунтується на тісних зв'язках між навчальними дисциплінами, методами й технологіями. Зокрема з метою розвитку мовнокомунікативної компетентності пропонуються ОК6, ОК8, ОК2, які синтезують знання, практичний досвід та розвивають уміння володіти різновидами стилів спілкування; вести розгорнутий академічний монолог/діалог, полеміку із фахової проблематики, володіти технологією роботи з фаховим текстом. ОК3, ОК4, ОК9, ОК10, ОК11 спрямовані на формування умінь і навичок використовувати інноваційні методи, технології в організації освітнього процесу в профільній школі. ОК2, ОК5, ОК7 містять синтезований матеріал про дотримання академічної доброчесності здобувачами. Для посилення конкурентоспроможності здобувачів та набуття дослідницьких умінь запропоновано дисципліни за вибором мовознавчого та літературознавчого спрямування: «Основи наукової комунікації», «Медіаграмотність на уроках української мови і літератури», «Питання традицій і новаторства української літератури в шкільній освіті», «Теорія літератури: основні аспекти вивчення в школі», «Теоретичний курс англійської мови», «Вибрані питання методики навчання англійської мови» та ін.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів регулюється п. 3.8 Положення про організацію освітнього процесу в СумДПУ імені А. С. Макаренка (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf) та Положенням про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pro_vilniy_vibir_disciplin_e84b5.pdf). Здобувачам пропонується достатній перелік дисциплін за вибором. Здобувач формує індивідуальний план, до якого включено вибіркові ОК <https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin> Формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізується за такими напрямками: індивідуальний підхід у вивченні дисциплін; широкий вибір дисциплін відповідно до ОПП; проходження практики; вибір теми і написання кваліфікаційної роботи. Здобувачам, які беруть участь у програмах мобільності, працюють неповний робочий день або мають проблеми зі здоров'ям, дозволено навчатися за індивідуальним графіком (пп. 9.1-9.3 Положення про організацію освітнього процесу...). У 2020-2021 н.р у зв'язку із працевлаштуванням за індивідуальним графіком навчаються 6 здобувачів 2 курсу та 4 – 1 курсу. Для формування професійно-педагогічних умінь і здібностей здобувачі залучаються до роботи в наукових гуртках, науково-дослідних лабораторіях для виконання проєктів IREX.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Право на вибір навчальних дисциплін регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в СумДПУ імені А. С. Макаренка (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf) Розділ 8. Процедура вибору студентом навчальних дисциплін та Положенням про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pro_vilniy_vibir_disciplin_e84b5.pdf). Здобувачі мають право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти та запропоновані іншими кафедрами ЗВО. Перелік освітніх компонентів за вибором здобувачів та анотації до них розміщені на сайті університету. Науково-педагогічні працівники пропонують навчальні дисципліни для формування Каталогу вибіркових дисциплін з урахуванням ініціативи та побажань студентів. Сформований перелік навчальних дисциплін, який подається до Каталогу, розглядається і затверджується на засіданні кафедри. Затверджений в установленому порядку Каталог вибіркових дисциплін розміщується на сайті Університету в розділі «Освітній процес. Дисципліни вільного вибору» (<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/kataloh-vybirkovykh-dystsyplin>) та особистих кабінетах студентів. Здобувач здійснює вибір навчальних дисциплін із Каталогу вибіркових дисциплін в особистому електронному кабінеті. Інформація щодо отриманих результатів вибору навчальних дисциплін автоматично обробляється у програмі «Деканат+Університет» та аналізується навчальним відділом Університету. Вибір здобувачем навчальних дисциплін із Каталогу, представлений у його особистому електронному кабінеті, та наявність сформованої групи є підставою для включення цієї дисципліни до індивідуального навчального плану студента на навчальний рік. Запис на вибіркові дисципліни ОПП здійснюється протягом двох тижнів вересня. В ОПП передбачено блок вибіркових компонентів загальним обсягом 23 кредити, що становить 25,5% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Кафедра оновлює перелік вибіркових дисциплін ОПП із урахуванням тенденцій розвитку спеціальності й ринку праці, рівня задоволеності студентів. Випускова кафедра може дозволити студентам-учасникам академічної мобільності зарахувати вибіркові дисципліни, які прослухані ними в іншому університеті-партнері, але не представлені в Каталозі вибіркових дисциплін. Перезарахування кредитів проводиться в повному обсязі. з об'єктивних причин студент може внести зміни до заявленої ним варіативної складової ІНПС на наступний навчальний рік, подавши до деканату відповідну заяву. Рішення про можливість задоволення заяви студента щодо внесення змін до ІНПС ухвалює вчена рада факультету.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої

освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Проходження практичної підготовки здобувачами регулюються положенням Про проведення практик у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_praktiku_20dc6.pdf), наскрізною програмою практики, робочими програмами практики, договорами з базами практики. Виробнича (педагогічна) практика формує загальні (ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10) і фахові (ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7, ФК8, ФК9, ФК10) компетентності. ОПП передбачає виробничу (педагогічну) практику з української мови і літератури, англійської мови у ЗЗСО (3 семестр, 9 кредитів) тривалістю 6 тижнів. Частка практики складає 10% від загального обсягу годин. Виробнича (педагогічна) практика проводиться на базі шкіл м.Суми та Сумської області. Із базами практики укладені договори (<https://fisf.sspu.edu.ua/fakultet/pro-fakultet/dokumentatsiia>). Під час практики здобувачі виконують обов'язки вчителя української мови і літератури, англійської мови та класного керівника, а також проводять науково-пошукову роботу з питань кваліфікаційної роботи, вивчають інноваційний досвід вчителів-практиків регіону та впроваджують основи інфомедійної грамотності. За результатами проходження практики роботодавці надають характеристику щодо якості підготовки здобувачів, яка зберігається в особових справах. Завершальним етапом практики є підсумкова конференція. Згідно зі звітами практик, опитуваннями, стейкхолдери схвально оцінюють фахово-методичні компетентності і soft skills здобувачів.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Зміст ОПП сприяє набуттю здобувачами системи соціальних навичок; це забезпечують такі ЗК: ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК10. ОК2, ОК4 сприяють формуванню мовнокомунікативної компетентності здобувачів; ОК4, ОК5 – розвитку навичок міжособистісної взаємодії в освітньому середовищі, ОК1, ОК7, кваліфікаційна робота – розвитку критичного мислення, готовності до самоосвіти і самовдосконалення впродовж життя, ОК8, ОК11 – здатності керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці. Аналіз анкетування роботодавців щодо якості підготовки випускників за ОПП <https://sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/17/ukr.mova-robotodavtci.pdf>. Набуття soft skills, вихованню особистості з активною громадянською позицією сприяє залучення здобувачів до міжнародних грантових («Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність – міжрегіональний «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬський кампус», «Школа відповідального батьківства «Медіапазли», 2019, 2020) та міжкафедральних проєктів («Мій університет – моя гордість: стейкхолдери СумДПУ», «Англійський кіноклуб»), лабораторій («Академічна культура дослідника» <https://www.facebook.com/groups/240422139717865>, літературного краєзнавства, українського фольклору, лабораторія медіаграмотності (https://mediaspaceteacher.blogspot.com/p/blog-page_23.html)). Практика в закладах загальної середньої освіти формує здатність здобувачів до адаптації в нових професійних ситуаціях, уміння професійної комунікації, академічну культуру тощо.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

Професійний стандарт на час розробки ОПП не затверджений. При обґрунтуванні ОПП посилаємося на 10 абзац статті 96 Кодексу законів про працю України; Довідник кваліфікаційних характеристик професій. На основі успішного виконання ОПП університет присвоює професійну кваліфікацію. У зв'язку з відсутністю професійного стандарту для визначення компетентностей та результатів навчання за ОПП орієнтуємося на вимоги Національної рамки кваліфікацій, Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ МОН №600 від 01.06.2016 р.). Інтегральна, загальні і фахові компетентності та програмні результати навчання сформульовані відповідно до вимог НРК. Зокрема, відповідно до вимог НРК, здобувачі вищої освіти отримують спеціалізовані концептуальні знання, що охоплюють сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань; уміння та навички розв'язання проблем, необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур; здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах, здатність розв'язувати проблеми в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

У Положенні про організацію освітнього процесу (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf) визначено норми навантаження здобувачів у процесі освітньої діяльності за ОПП (п. 3.3.12 – 3.3.14). Конкретна кількість аудиторних годин на семестр для відповідних спеціальностей і спеціалізацій визначається навчальними планами. Загальне навантаження за ОПП становить 2700 год., з яких аудиторна робота – 650 год. самостійна робота – 1780 год. (65 % загального навантаження відповідно до Положення про самостійну роботу студентів у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка) (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_srs_92846.pdf). Така структура відображає практичне спрямування ОПП та індивідуалізацію освітньої траєкторії. Тижневе аудиторне навантаження становить 15 – 16 годин. Таке аудиторне навантаження є цілком прийнятним і не призводить до перевантаження здобувачів вищої освіти. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи студентів визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньо-професійної програми, а також питомої ваги в освітньому процесі практичних і семінарських занять.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) дуальна форма освіти не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://sspu.edu.ua/vstupna-kampaniia>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Для вступу на навчання для здобуття ступеня магістр на основі здобутого ступеня бакалавра вступники складають випробування у формі іспиту з англійської мови та іспиту з фаху (українська мова і література) (<https://www.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/06/15/pravylaprojomu2020.pdf>). Програми вступних іспитів з української мови і літератури (https://www.sspu.edu.ua/images/2020/doc/vstup/014_serednya_osvita_ukrayinska_mova_i_literatura_035_filologiya_ukrayinska_mova_ta_literatura_888f5.pdf) спрямовані на виявлення знань із української мови у зв'язках із історією, стилістикою, культурою мови; літературознавче трактування літературних явищ, стильових особливостей творів; англійської мови (https://www.sspu.edu.ua/images/2020/doc/vstup/angliyska_mova_vsi_specialnosti_f8dfb.pdf) – на перевірку володіння орфоепічною, лексичною та граматичною нормами в різних комунікативних ситуаціях (читання і переклад тексту з фаху; перевірка рівня сформованості граматичних навичок вступників; перевірка вмінь англомовного спілкування). Програми випробувань щорічно переглядаються на засіданнях кафедр української мови і літератури, практики англійської мови, ухвалюються головами фахових атестаційних комісій та головою приймальної комісії; ураховують особливості ОПП. На вступний іспит із фаху до складу комісії уведено вчителя української мови і літератури, який з'ясує рівень фахових компетентностей вступників на ОПП і разом із іншими членами комісії бере участь в обговоренні оцінки знань вступників.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються

Положенням про організацію освітнього процесу

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf

Положенням про академічну мобільність студентів

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_akademichnu_mobilnist_studentiv_46e20.pdf

Положенням про перезарахування результатів навчання

https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_perezarahuvannya_rezultativ_navchannya_a4e48.pdf.

Перезарахування результатів навчання здійснюється на підставі порівняння навчальних планів спеціальності та академічної довідки учасника освітнього процесу. При перезарахуванні форм підсумкового контролю з дисциплін екзамен, складений у закладі, що приймає вступника, може бути зарахований як залік із відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС. Залік, якщо він був оцінений за шкалою ЄКТС, може бути зарахований як іспит з оцінкою за шкалою ЄКТС та переведенням у національну шкалу. При перезарахуванні дисципліни зберігається попередньо здобута позитивна оцінка учасника освітнього процесу. При перезарахуванні застосовується ЄКТС-рейтинг-система. Остаточне рішення щодо перезарахування результатів навчання здійснюється за наказом ректора університету або першого проректора на підставі документів: договорів про навчання, про практику, академдодвідки, витягу з навчальної картки.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Практики застосування вказаних правил за ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) не було, оскільки не було звернень з цього питання учасників освітнього процесу.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Визнання відповідних результатів навчання регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ (наказ №178 від 27 квітня 2020 р.)

(https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_neformalnu_osvitu_azco3.pdf). Згідно з п.3.7 Положення для перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, здобувач подає декану факультету відповідні документи (Додаток 1 Положення).

П. 1.4. Положення про самостійну роботу студентів у СумДПУ

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_srs_92846.pdf) передбачено: включення до самостійної роботи студентів таких видів неформальної освіти: робота у студентських наукових гуртках, проблемних групах, семінарах; участь у науковій і науково-методичній роботі кафедр, факультетів; участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, конкурсах.

Відповідно до пп. 2.4 та 3.2 Положення про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocinyuvannya_ekts_9c538.pdf) визначено право кафедр нараховувати здобувачам вищої освіти додаткові бали за інші види навчальної роботи: майстер-класи, тренінги, конференції, семінари тощо).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті та згідно з рішенням кафедри української мови і літератури у II семестрі 2019-2020 н. р. практикувалося зарахування відповідних видів робіт як результату навчання, отриманого в неформальній освіті. Так, із ОК «Культура наукової мови» (викладач – доц. В.Герман) за бажанням здобувачів виконання ними самостійної роботи з теми «Культура усного наукового мовлення» було зараховано у загальний рейтинг за курс – 10 балів (протокол № 15 засідання кафедри української мови і літератури від 28.05.2020 р.).

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Керівним документом у виборі форм і методів навчання є Положення про організацію освітнього процесу (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf). Освітній процес у СумДПУ здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи, атестація. В освітньому процесі застосовуються елементи дистанційного навчання (Порядок організації поточного, семестрового контролю та підсумкової атестації здобувачів ВО із використанням дистанційних технологій (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/por_org_kontrolyu_z_vik_distanc_tehn_75d2b.pdf)). Викладачі вільно обирають форми і методи навчання з урахуванням ПРН. Досягненню ПРН сприяє студентоцентроване навчання з використанням інноваційних технологій і методів (критичного мислення, проблемних, дослідницьких), проектних і інтерактивно-комунікативних форм (вебінари, тренінги) з акцентом на проблемно-орієнтованому навчанні. Залучення студентів до активної участі в наукових конференціях різного рівня, науково-практичних семінарах, вебінарах сприяє формуванню у здобувачів ПРЗ9, ПРЗ10, ПРУ7, ПРУ8, ПРК3. Дослідницький метод сприяє прояву ініціативи, самостійності, творчого пошуку та досягається ПРЗ7, ПРЗ10, ПРУ1, ПРУ2, ПРУ3, ПРУ4. Методи навчання використовуються залежно від мети, завдань тієї чи іншої теми, компетентностей та програмних результатів навчання, яких необхідно досягти (табл. 3).

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Застосування студентоцентрованого підходу задекларовано у «Положенні про організацію освітнього процесу...» (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf). Студентоцентрований підхід в освітньому процесі реалізується через вибір форм, застосування інтерактивних методів, поєднання самостійної та аудиторної роботи, різнорівневих завдань, індивідуальні консультації, можливість вибору тем магістерських робіт, навчання у зручній для магістрантів час завдяки Moodle. В ОПП передбачено наявність вагової варіативної складової, яка становить 25% («Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами ВО...» (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pro_vilniy_vibir_disciplin_e84b5.pdf)).

Спільно зі здобувачами обговорюються концепції програми ОК, ПК, ПРН, узгоджуються завдання й методичні засоби проведення контролю самостійної роботи.

Результати опитування на Google-формі свідчать, що магістранти задоволені рівнем викладання, отриманим рівнем знань та вмінь, відкритістю та доступністю викладачів до спілкування – середній відсоток по анкеті щодо якості викладання складає 9,3 б. (за 10-бальною системою); стиль, доступність викладання та використання цікавих підходів – 9,2 б. Результати опитування здобувачів щодо методів викладання свідчать про переваги активних та інтерактивних, ІК методів, методів групової та індивідуальної роботи (https://sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/14/zvit_uk_mowa_lit_2019-2020.pdf).

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Принципи академічної свободи передбачають самостійність і незалежність учасників освітнього процесу. Науково-педагогічні працівники мають право на академічну свободу («Положення про організацію освітнього процесу...» (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf)), що передбачає можливість вільно обирати форми, методи, засоби навчання і викладання, які забезпечують високу якість освітнього процесу за ОПП в університеті й відповідають принципам академічної свободи. Згідно з принципами академічної свободи здобувачі вільно обирають теми проведення наукових досліджень та впроваджують їх результати в освітній процес.

Викладачам і студентам забезпечено право безкоштовного користування інформаційними ресурсами та послугами навчальних, навчально-методичних, наукових структурних підрозділів закладу, фондами бібліотеки; право участі в колегіальних органах управління (відповідно до Статуту університету (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf)). Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу...» враховуються інтереси здобувачів: забезпечується вільний вибір навчальних дисциплін, можливість навчання за індивідуальним графіком, проведення наукових досліджень. На практичних заняттях пропонуються дискусійні питання з мово- й літературознавства, методології та ін., обговорення яких відбувається з урахуванням думок усіх учасників, без «нав'язування» позиції викладача. При написанні різних мовленнєвих жанрів і під час виступів здобувачі вільно доводять власну позицію.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Усі учасники освітнього процесу мають змогу своєчасно отримувати інформацію про цілі, зміст, очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання у межах окремих ОК. Інформування викладачів відбувається таким чином: зміст ОК ОПП обговорюється на засіданнях кафедр, ухвалюється науково-методичною комісією факультету, затверджується вченою радою університету, оприлюднюється на сайті ЗВО. Інформування здобувачів реалізується в такий спосіб: освітні компоненти ОПП наявні у вільному доступі на сайті ЗВО; до початку навчального року затверджуються робочі програми навчальних дисциплін.

На першому занятті з кожного ОК викладачі інформують здобувачів про мету й завдання, компетентності, програмні результати, форми й методи роботи, критерії оцінювання, види звітності, неформальне навчання, академічну доброчесність, графік індивідуальних консультацій з курсу тощо.

Порядок і критерії оцінювання визначаються «Положенням про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС» (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocinyvannya_ekts_9c538.pdf), яке оприлюднено на сайті ЗВО. Більш повному усвідомленню студентами змісту та очікуваних результатів навчання, процедур щодо порядку та критеріїв оцінювання сприяють тематичні кураторські години на початку навчального року, індивідуальні консультації викладачами дисциплін протягом року згідно з графіком консультацій.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу...»

(https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf) здобувачі ОПП залучаються до наукових досліджень викладачів на засадах академічної свободи, беруть участь у заходах кафедр української мови і літератури, практики англійської мови науково-дослідного спрямування. «Положення про науково-дослідну роботу студентів...» (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_naukovo-doslidnu_robotu_studentiv_5515f.pdf) забезпечує поєднання навчання і досліджень здобувачів, розвитку наукового мислення і творчого підходу до вирішення теоретичних і практичних завдань майбутньої професійної діяльності. Підґрунтям для якісної реалізації, інтеграції навчання і дослідження є вивчення освітніх компонентів ОК6, ОК7, ОК8, ОК9, ОК10 та ін. Результати авторських наукових досліджень викладачів покладено в основу ОК ОПП. У межах тем кафедри української мови і літератури «Формування культуромовної особистості фахівця в умовах неперервної освіти» студенти залучені до 2 грантових проектів проекту «Вивчай і розрізняй: інфомедійна грамотність» IREX, 2020: «МЕДІА&ВЧИТЕЛЬСЬКИЙ кампус» та Школа відповідального батьківства «Медіапазли» (формування інфомедійної грамотності майбутніх учителів-тьюторів та батьків здобувачів як стейкхолдерів, зацікавлених в отриманні якісної освіти, зокрема в умовах запровадження змішаного навчання, на засадах академічної доброчесності); теми «Літературознавчий аналіз тексту: концепції, коди, методи інтерпретації» – виконання професійно орієнтованих завдань; теми «Лінгвометодичні аспекти англомовної мовленнєвої діяльності» – до дослідження адаптивного мовлення вчителя англійської мови, актуальних проблем методики викладання англійської мови в сучасній школі.

Здобувачі виконують кваліфікаційну роботу; під час практик проводять анкетування за темою дослідження; залучаються до діяльності наукових гуртків, науково-дослідних лабораторій «Академічна культура дослідника», «Сучасних технологій навчання іноземних мов і культур», «Медіакультура вчителя-словесника», українського фольклору, літературного краєзнавства; ресурсних центрів професійного розвитку вчителів. Результати науково-дослідної роботи студентів, спільних наукових досліджень викладачів і здобувачів відображено у фахових виданнях, збірниках наукових статей і матеріалах конференцій, у т.ч. факультетських («Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов у світі», «Філологічні студії», «Актуальні питання філології та методології»), доповідях на конференціях («Філологія, лінгводидактика, професійна комунікація в науковому дискурсі» (9.11.2019), «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» (14-15.05.2020), «Формування культуромовної особистості фахівця в умовах неперервної освіти» (12.12.2019). Здобутками є перемоги студентів: у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, Міжнародному конкурсі з української мови ім. Петра Яцика, мовно-літературному конкурсі ім. Т. Шевченка.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

До навчального плану ОПП уведено обов'язкові та запропоновано вибіркові компоненти на основі наукових досягнень і сучасних практик («Положення про організацію освітнього процесу...»

(https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf); «Положення про вільний вибір...»

(https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pro_vilniy_vibir_disciplin_e84b5.pdf)). Робоча програма навчальної дисципліни затверджується терміном до п'яти років і може оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу й періодичного перегляду ОПП, побажань і зауважень здобувачів та стейкхолдерів («Положення про внутрішній

моніторинг...»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_vnutrishniy_monitoring_yakosti_osvitnoyi_diyalnosti_f7d9e.pdf); «Рекомендації з навчально-методичного забезпечення...»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/rekomendaciyi_gp_83065.pdf).

З метою забезпечення професійної спрямованості змісту, попередження дублювання, урахування міждисциплінарних зв'язків робочі програми розглядаються навчально-методичною комісією факультету, а після ухвалення - затверджуються вченою радою факультету. Оновлення змісту ОК здійснюється в результаті стажування викладачів (проф. Семенов О.М., проф. Серебрянська І.М., Польща), їх участі у проєктах Еразмус (проф. Семенов О.М., ст. викл. Ю.Коробова); у закордонних конференціях (проф. Беценко Т.П., проф. Горболіс Л.М., проф. Серебрянська І.М.). Змістове наповнення робочих програм навчальних дисциплін є авторським і систематично удосконалюється з урахуванням наукових досягнень і сучасних практик. Робочі програми на початку навчального року затверджуються протоколами кафедри. Оновлення може зумовлюватися як зміною кількості годин, так і, удосконаленням навчально-методичних матеріалів відповідно до науково-технічного прогресу та вимог часу. Так, зміст ОК6 оновлено аспектами щодо актуальних напрямів у розвитку сучасного словникарства, фразеології, граматики. ОК9 враховує положення Нової української школи, проєкту Державного стандарту базової освіти, навчальної програми з української мови для профільного навчання учнів ЗЗСО, рекомендованої МОН України, співавтором якої є викладач, котрий читає дисципліну. До змісту ОК8 додано авторську інтерактивну технологію (методична майстерня «Англійський кіноклуб»: перегляд та обговорення тематично спрямованих сучасних автентичних відеофільмів, що супроводжуються ретельно розробленими, деталізованими завданнями мовного, лінгвосоціокультурного та усномовленнєвого характеру). На сторінці наукової бібліотеки ЗВО (<https://library.sspu.edu.ua/>) представлено методичне забезпечення дисциплін, яке постійно оновлюється. На засіданнях науково-методичного семінару кафедр обговорюються сучасні освітні практики і наукові досягнення в галузі лінгвістики, літературознавства, методики навчання української мови і літератури та англійської мови. Ініціаторами оновлення ОК можуть бути викладачі, студенти, роботодавці чи інші стейкхолдери.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

На факультеті активно розвивається міжнародна співпраця з Корпусом Миру США в Україні, Відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні, із міжнародною асоціацією "LATEFL", Видавництвом Кембриджського університету, із ЗВО Білорусі. Проф. О.М.Семенов, проф. І.М.Серебрянська пройшли стажування у Варшавському та Ягеллонському університетах у рамках проєкту «Інноваційний університет та лідерство. Фази I,IV», доц. Кумеда О.П. – в Університеті Костянтина Філософа (Словаччина). НПП публікують статті у закордонних виданнях. У науковій бібліотеці університету є доступ здобувачів до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. Здобувачі залучені до участі в реалізації міжнародних проєктів, які здійснюють викладачі за ОПІ (агентство «Dinternal Education», «Спеціаліст із викладання англійської мови», «Європеїзація докторських програм у галузі теорії освіти на засадах міждисциплінарного та інклюзивного підходів» (<https://jmm.sspu.edu.ua/>), «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» IREX), до роботи ресурсного центру професійного розвитку вчителів української мови і літератури (<https://rctpd.sspu.edu.ua/>), науково-дослідних лабораторій «Медіакультура вчителя-словесника», українського фольклору, «Академічна культура дослідника», літературного краєзнавства, результатом діяльності в яких є участь у майстер-класах та міжнародних конференціях. Викладачі та студенти зареєстровані в наукових мережах Google Scholar Academia та ін., де регулярно оприлюднюють результати власних досліджень.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Перевірка досягнення програмних результатів навчання відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у СумДПУ імені А.С.Макаренка (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf) п.4.7, Положення про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС організації освітнього процесу (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocinyuvannya_ekts_9c538.pdf), Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у СумДПУ ім. А.С.Макаренка (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_neformalnu_osvitu_azco3.pdf). Результати поточного контролю враховують: активність студента на практичних заняттях та консультаціях; написання письмових робіт, контрольних (тестових) робіт, виконання проєктів, виконання самостійної роботи; є основною інформацією при проведенні заліку.

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОПІ дозволяють чітко перевірити досягнення ПРН. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України перевіряється під час поточного та підсумкового контролю з навчальної дисципліни ОК6. Поточний контроль здобувачів з ОК5 дає можливість перевірити досягнення ПРЗ 3. Такі форми контрольних заходів, як участь здобувачів у конференціях, підготовка статті, що пропонується в межах ОК2, дають можливість перевірити ПРУ3, ПРУ4. Досягнення ПРЗ6, ПРЗ7 перевіряється у процесі написання контрольних робіт та проведення заліків із ОК9, ОК10, ОК11; ПРЗ5 передбачені в ОК7. Підготовка та захист кваліфікаційної роботи дозволяє перевірити ПРЗ7, ПРЗ10. Завдання кваліфікаційного іспиту з англійської мови та методики її навчання спрямовані на визначення рівня сформованості ПК вчителя англійської мови (ПРЗ4, ПРЗ8, ПРУ1, ПРУ2, ПРУ3, ПРК1) та рівня засвоєння теоретичних знань у результаті вивчення ОК11 (ПРЗ2, ПРЗ3, ПРЗ7, ПРЗ10, ПРК1, ПРА1).

Більшість форм контролю, запропонованих здобувачам освіти, враховує їхні індивідуальні особливості та будується

на різномірних видах завдань, зокрема й з урахуванням самоконтролю. Оцінювання самостійної роботи окремо відзначається в академічних журналах.

Об'єктом додаткового заохочення для здобувачів за рішенням кафедр може бути виконання інших видів робіт: участь у роботі студентської наукової лабораторії методики навчання іноземних мов і культур, лабораторій українського фольклору, літературного краєзнавства, «Академічна культура дослідника в освітньому просторі», виступи на студентських наукових конференціях, публікація результатів наукового студентського дослідження, реалізація педагогічного експерименту, проведення методичних майстер-класів, розробка та проведення практичних занять-тренінгів.

Ректорський контроль проводиться відповідно до п. 5.4.3. Положення про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності у СумДПУ імені А.С.Макаренка (https://sspu.sumy.ua/images/files/doc_files/polojennya/15.pdf).

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів регламентовано

Положенням про організацію освітнього процесу

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf),

Положенням про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_vnutrishniy_monitoring_yakosti_osvitnoyi_diyalnosti_f7d9e.pdf).

У Положенні про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС організації освітнього процесу

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocinyuvannya_ekts_9c538.pdf)

визначено вичерпний перелік форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

Відповідно до Рекомендацій з навчально-методичного забезпечення

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/rekomendaciyi_gr_83065.pdf) у кожній робочій програмі

представлено комплекс критеріїв оцінювання результатів навчання та розподіл балів; засоби діагностики результатів навчання. Під час поточного контролю з дисциплін, формою контролю яких є залік, здобувач максимально може набрати 100 б.; під час поточного контролю з дисципліни, формою контролю яких є іспит, – 75 б., та має право підвищити результат під час підсумкового контролю – 25 б. Підсумкова атестація здійснюється за 100 б. накопичувальною системою контролю навчальних досягнень. Розклад екзаменів доводиться до відома всіх викладачів і студентів не пізніше як за місяць до початку семі.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Процедура проведення контрольних заходів визначається Положенням про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС організації освітнього процесу у СумДПУ імені А.С.Макаренка

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocinyuvannya_ekts_9c538.pdf).

Інформація про форми контрольних заходів, критерії оцінювання результатів навчання та розподіл балів; засоби

діагностики результатів навчання (усні екзамени, підсумкові контрольні роботи, проекти, презентації, комплексні

екзамени), подано у робочих програмах навчальних дисциплін (<https://fisf.sspu.edu.ua/serednia-osvita-ukrainska-mova-i-literatura-anhliiska-mova-2020>).

На початку семестру викладач ознайомлює здобувачів зі змістом, структурою

робочої програми або силабусу, системою і критеріями оцінювання. Розклад занять, розклад екзаменів

(затверджений не пізніше, ніж за місяць до початку екзаменаційної семі) розміщуються на офіційному вебсайті університету.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Стандарт другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) відсутній.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС організації освітнього процесу

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocinyuvannya_ekts_9c538.pdf), п.4.7

Положення про організацію освітнього процесу

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf), п.

5 Положення про проведення практик

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_praktiku_20dc6.pdf), п.2.2.7 Положення про

центр забезпечення якості вищої освіти СумДПУ імені А.С.Макаренка (наказ №618 від 23 грудня 2019 року

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_centra_zabezpechennya_yakosti_vischoyi_osviti_sumdpu_b2015.pdf), робочими програмами навчальних дисциплін і програмами практик.

Зазначені документи є у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу на сайті університету

(<https://sspu.edu.ua/universytet/edusci/normativno-pravova-baza>). У них викладено чіткі та зрозумілі правила

проведення контрольних заходів, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема стосуються процедур

запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних

заходів, їх повторного проходження.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури

запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Здобувачі мають право подавати апеляцію на будь-яку оцінку поточного та семестрового контролю (п.2.4.

Положення про апеляцію результатів навчання здобувачами освіти СумДПУ ім. А.С.Макаренка

(https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/apelyaciyi_68f4b.pdf).

Положення про порядок оцінювання знань студентів...

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_poryadok_ocynuvannya_ekst_9c538.pdf)

передбачає семестровий контроль у формах екзамену або диференційованого заліку. Структура екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються колегіальним рішенням кафедри (п.4.3.); об'єктивність екзаменаторів забезпечується рівними умовами для здобувачів, єдиними критеріями оцінки.

Об'єктивність підсумкового контролю забезпечує відкритий характер екзаменаційної комісії (п.4.7.3. Положення про організацію освітнього процесу...

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf).

За ОПП діють процедури запобігання конфлікту інтересів: занесення результатів поточного контролю до журналів обліку роботи академічної групи, контроль за своєчасним і повним його здійсненням, публічний характер оцінювання за результатами практики, колегіальність комісії при перескладанні екзамену.

Результати оцінювання здобувачів обговорюються на засіданні кафедр та вченої ради факультету за участю представників студентського самоврядування. За час існування програми не було випадків, які б потребували врегулювання конфліктів.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів визначено в п.п.4.7.2. та 4.7.3. Положення про організацію освітнього процесу...(https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/07/osvprocespdf_merged_a50ec.pdf), п.6.7. Положення про розгляд скарг та звернень громадян

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_rozglyad_skarg_ta_zvernen_gromadyan_4495d.pdf),

Процедури повторного проведення контрольних заходів за ОПП застосовуються після кожної екзаменаційної сесії шляхом складання графіка ліквідації заборгованостей та оформлення відповідної відомості. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів із кожної дисципліни, один раз – викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету. Випадки повторного проходження контрольних заходів здобувачами були.

У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист цю ж роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою. Студент, який не склав кваліфікаційного екзамену або не захистив кваліфікаційну роботу, допускається до повторного складання кваліфікаційного екзамену чи захисту кваліфікаційної роботи протягом трьох років після закінчення університету.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_ekzamenkomisiyu_90a24.pdf) (п.п. 4–5).

Результати усного кваліфікаційного іспиту з англійської мови та методики навчання і захисту кваліфікаційної роботи з української мови/літератури оголошуються в день складання (захисту). У випадку незгоди з оцінкою здобувач має право подати апеляцію на ім'я ректора або проректора з науково-педагогічної (навчально-виховної) роботи в день проведення іспиту з обов'язковим повідомленням декана факультету. Розпорядженням ректора створюється комісія для розгляду апеляції.

Комісія розглядає апеляції здобувачів ВО протягом трьох календарних днів після звернення. У випадку встановлення комісією порушення процедури проведення атестації, яке вплинуло на результати оцінювання, комісія пропонує ректору скасувати відповідне рішення екзаменаційної комісії і провести повторне її засідання в присутності представників комісії з розгляду апеляції. (Положення про Апеляцію результатів навчання здобувачів вищої освіти СумДПУ імені А.С.Макаренка (наказ 209 від 25 травня 2020 року)

(https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/apelyaciyi_68f4b.pdf)

Випадків оскарження результатів контрольних заходів за ОПП на момент складання звіту про самооцінювання ОПП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Кодекс академічної доброчесності

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf), Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_komisiyu_z_pitan_etiki_ta_akadem_dobrochesnosti_f788c.pdf),

Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності

(https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_sistemu_zabezpechennya_ad_2866f.pdf)

Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_komisiyu_z_pitan_etiki_ta_akadem_dobrochesnosti_f788c.pdf)

Положення про кваліфікаційну роботу

([tps://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_kvalifikaciyu_robotu_8aad4.pdf](https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_kvalifikaciyu_robotu_8aad4.pdf)) визначають правила і норми академічної доброчесності науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти, є невід'ємними

складовими внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти і наукової діяльності СумДПУ імені А. С. Макаренка. Кодекс і Положення спрямовані на дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності університету, зокрема освітній, науковій, виховній, управлінській, а також на підтримку сприятливого морально-психологічного клімату в колективі (п. 1.4.).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Відповідно до Кодексу академічної доброчесності у СумДПУ імені А. С. Макаренка (п.5.1) та положень Закону України «Про авторське право і суміжні права» університет використовує ліцензійне програмне забезпечення згідно з договором із ТОВ «Плагіат» (код за ДК 021:2015 72250000-2). Можливість перевірки здобувачам (кваліфікаційних робіт (проектів) надається через уповноважену особу Наукової бібліотеки університету. Система використовується через інтерфейс користувача (www.plagiat.pl та StrikePlagiarism.com). На заняттях з ОК з здобувачі ознайомлюються з онлайн-сервісами перевірки текстів на плагіат, правилами оформлення цитат, вимогами дотримання авторського права. Відповідно до наказу №506 від 07.11.2019 р. (<https://fisf.sspu.edu.ua/images/2019/nakazi.pdf>) «Про врегулювання процедури запобігання та виявлення плагіату в академічних роботах працівників та здобувачів вищої освіти у СумДПУ ...» з метою формування інформаційної культури та академічної доброчесності на сайті Наукової бібліотеки університету (<https://library.sspu.edu.ua/konsultatsiyi/>) є покликання на групові заняття і тренінги з питань виявлення академічного плагіату та ін. Відповідно до п. 4.2. Кодексу академічної доброчесності СумДПУ створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності (наказ №420 від 30.09.2019). Здобувачі долучаються до заходів з питань академічної етики і доброчесності (<https://sspu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist>).

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

У Плані роботи університету на 2020-2021 н.р. (наказ № 339 від 31.08.2020 року) (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/10/plan_roboti_universitetu_20-21_dc950.pdf) у п.10.3 передбачено цикл заходів із імплементації Кодексу академічної доброчесності. Питання академічної доброчесності включені до робочих програм ОК. Зокрема, ОК2 охоплює питання цінностей академічної культури, культури наукового/академічного тексту, академічної комунікації і є сертифікованою IREX. Здобувачі беруть участь у тематичних заходах, організованих Центром забезпечення якості, Комісією з питань етики та академічної доброчесності, Лабораторією «Академічна культура дослідника». У межах Тижня академічної доброчесності (07-11.09.20) була проведена лекція-діалог стейкхолдерів з академічної доброчесності (проф. Семенов О.М.) із залученням стейкхолдера - нач. Управління Державної служби якості освіти в Сумській обл. Рябухи А.П. (<https://sspu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist>, <https://sspu.edu.ua/news/lektsiya-dialog-iz-akademichnoji-kulturi-i-akademichnoji-dobrochesnosti-profesora-semenog-o-m-u-sumdpu>). На онлайн-засіданні студентського самоврядування факультету підбито підсумки опитування здобувачів щодо дотримання академічної доброчесності. Здобувачі ОПП беруть участь у щорічній міжнародній конференції «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» (<https://jmm.sspu.edu.ua/index.php/naukovi-zakhodi/konferentsiji/konferentsiya-5>), долучаються до проєктів Еразмус+ «Європеїзація докторських програм у галузі освіти...», «Вивчай і розрізняй» IREX.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

У СумДПУ створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності (наказ №420 від 30.09.2019) https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_komisiju_z_pitan_etiki_ta_akadem_dobrochesnosti_f788c.pdf, яка є дорадчим органом університету та наділяється правом розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності. Організаційною формою роботи Комісії є засідання для вирішення оперативних і нагальних питань (п. 4.1). Комісія приймає рішення відкритим голосуванням, ухвалює протокол, який підписує голова та секретар Комісії (п. 4.8). На її засідання запрошуються заявник і особа-відповідач (п. 4.4). За результатами розгляду справи та з'ясування всіх істотних обставин Комісія впродовж 2-х робочих днів готує письмовий висновок щодо наявності або відсутності факту порушення Кодексу (п. 4.9). Висновок містить рекомендації щодо остаточного рішення ректора Університету. Відповідно до Кодексу з академічної доброчесності (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_6c82c.pdf) формами відповідальності за порушення академічної доброчесності для здобувачів є попередження, повторне проходження відповідного освітнього компонента ОПП, відрахування з університету (п.6.2). Спільна позиція викладачів і адміністрації щодо цього дозволяє зупинити явище на етапі поточного контролю.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Проведення конкурсного добору викладачів ОПП регулюється Порядком проведення конкурсного відбору, Статутом, п. 6.4. Положення про організацію освітнього процесу, пп. 1.3-1.6 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників та передбачає відповідність Ліцензійним умовам упровадження освітньої діяльності (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/poryadok_pidvischennya_kvalifikaciyi_ped_i_nauk-red_pracivnikiv_82d7f.pdf). Комісія визначає ступінь відповідності кваліфікаційним вимогам, рівень науково-

професійної активності, відповідність професійної, академічної кваліфікації цілям ОПП; ураховується рейтинг. Викладачі ОПП мають досвід роботи у спецрадах, публікації у Web of Science (О.Семенов; О.Кумеда, М. Бойченко). Під керівництвом О.Семенова; захищено 3 докт. дис. і 3 канд. дис.; І.Серебрянської - 2 канд. дис.; Л. Горболіс - 1 канд. дис.; Н.Кириленко - 1 канд. дис.). 100% викладачів мають науковий ступінь доктора/кандидата наук і вчене звання професора/доцента. Плинність кадрів на ОПП мінімізовано. За результатами онлайн-опитування, проведеного Центром ЗЯВО, здобувачі задоволені рівнем викладання дисциплін, відкритістю й доступністю викладачів до спілкування – середній відсоток 9,3 б. (з 10 б.). Рівень володіння викладачами навчальним матеріалом – 9,7 б., відкритість до спілкування – 9,6 б., стиль, доступність викладання та використання сучасних підходів – 9,2 б. Навчальні дисципліни допомагають отримати практичні навички (9,1 б.).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців регламентується Законом «Про залучення роботодавців до підготовки та перепідготовки кадрів освітніх та наукових процесів», Положенням про раду роботодавців (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_radu_robotodavciv_sumdpu_imeni_as_makarenka_5dc93.pdf) та пп. 7.1.14, 7.1.15. Статуту.

На етапі створення ОПП роботодавці брали участь у її розробці, рецензуванні (Дігтяр О.А., заст. дир. Сумської СШ №7; Закорко В.В., методист Інформаційно-методичного центру управління освіти і науки Сумської міської ради, Єременко І. В., учитель англ. мови Сумської класичної гімназії); у моніторингу відповідно до сучасних вимог і практичних потреб спеціальності (Карпенко Л.М., заст. директ. Лебединського пед. коледжу; Пономаренко Н.П., викл. машинобудівного коледжу СумДУ, Марченко О., учитель англ. мови Сумської гімназії №1). Роботодавці Департаменту освіти і науки міста і області, начальники управління ДСЯО у Сумській області А. Рябуха, керівники, вчителі ЗЗСО, Сумського відділення МАН та ін. беруть участь у проведенні занять з ОК 9, засіданнях кафедр, нарадах із практик, конференціях, круглих столах, семінарах, тренінгах кафедр за участі; консультують здобувачів освіти; долучаються до майстер-класів, Міжнародного конкурсу з української мови ім.П. Яцика. Результати спільної діяльності такі: у 2020-2021 рр. серед 10 здобувачів другого курсу д.ф.н 5 працюють у ЗЗСО: Середа Б. – у Піщанській ЗОШ, Зарецька О. – ССШ №29, Ващенко І. – ССШ №29, Романюк Т. – ССШ №7, Валюх Р. – в Сумській гімназії №1.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

НДЛ «Академічна культура дослідника в освітньому просторі» виконує спільні проекти з кафедрою ЮНЕСКО та відділами ІПООД ім. І.Язюна НАПН України з проблем педмайстерності, з кафедрою стилістики української мови НПУ імені М.П. Драгоманова – для підготовки програм з української мови; із Загальноукраїнським центром словникарства УМФ НАН України – для формування словникової культури. До проведення майстер-класів долучаються мовознавці Л.Мацько, Л.Кравець, педагоги О.Лаврінченко, М.Вовк, методисти В.Шуляр, Г.Корицька, В.Закорко, Л.Шерстюк, митці І.Роздобудько, О.Вертіль, Є.Положий, С.Талан, В.Скакун, краєзнавці Сумщини О.Корнієнко, М.Михайличенко.

Згідно з Угодою про співпрацю між Корпусом Миру США в Україні та СумДПУ Л.Кан у межах проекту «Викладання англійської мови як іноземної» проводить майстер-класи, засідання «English Club». За програмою «Спеціаліст з викладання англійської мови» стипендіат Держ. департаменту США (English Language Fellow Program), В.Фінлейсон бере участь у навчальній і науково-методичній роботі (семінар «How to Prepare Active and Engaging Workshops»). Для здобувачів проводять заходи представники стейкхолдерів (О.Чечулін-учитель Класична гімназія м. Суми майстер-клас «Gamification in the English Teaching Process»); експерти галузі (міжуніверситетський семінар «Mobile and Computer-based Technologies in Teaching English», М.Глазунов, ВДПУ імені М.Коцюбинського). Педагог-практик С.Гончаренко уведена до фахової комісії; В. Закорко – екзаменаційної комісії з підсумкової атестації.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

В університеті створені умови для стажування в Україні і за кордоном згідно з Положенням про порядок підвищення кваліфікації...(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/poryadok_pidvischennya_kvalifikaciyi_ped_i_nauk-red_gracivnikiv_82d7f.pdf) у різних формах: післядипломна освіта: О.Семенов закінчила Східноєвропейський нац. ун-т., кваліфікація «магістр філології, наук. співробітник, фахівець зі слов'янських мов та літератур, викл. польської та англійської мов, перекладач» (2020); стажування: І.Серебрянська (програма «Advanced TESOL Certificate», США, 2020); Ю.Коробова (грант «Зимова школа» «УАДО», Еразмус), А.Коваленко (Ніжинський держ. пед. ун-т, 2018), Н.Зленко (Чернівецький нац. ун-т, 2017), Ю.Коробова (Харківський нац. пед. ун-т) та ін.; підвищення кваліфікації з англійської мови: доц.Н.Кириленко, Н.Громова, В.Герман, О.Рудь (СумДПУ). Усі члени кафедр узяли участь у тренінгах із розробки і проведення дистанційних курсів (Moodle, ZOOM, 2020, СумДПУ).

В університеті функціонують курси з англійської мови, впровадження ІКТ в освітній процес; проводиться тренінг «Психологія діяльності викладача ЗВО», семінар «Культура наукової української мови». На базі ресурсних центрів, міжуніверситетської лабораторії сучасних технологій навчання іноземних мов і культур проводяться майстер-класи з розвитку професійної майстерності. Керівництво сприяє активній участі викладачів у стажуванні через оформлення відряджень та коригування розкладу занять.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Система стимулювання й заохочення викладачів у СумДПУ регламентується Положенням про преміювання

працівників, Положенням про встановлення надбавок і доплат працівникам університету, Положенням про порядок надання матеріальної та разової матеріальної допомоги працівникам, Положенням про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків, які є складовою Колективного договору (додатки 3, 4, 11, 12), Положенням про почесні звання СумДПУ, Положенням про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_reytingovu_sistemu_ocinyuvannya_diyalnosti_d2a31.pdf). Підсумкові рейтингові показники діяльності викладачів і результати опитування роботодавців і здобувачів освіти, яке здійснює Центр забезпечення якості вищої освіти, ураховуються при обранні на посади, переведенні на нові посади, поданні на нагородження, присвоєнні звань тощо. Викладачі кафедр занесені на Дошку пошани університету «Кращі імена» (Л.Горболіс, Н.Кириленко, О.Семенов, Т.Тарасова й ін.). За високі результати у професійній діяльності фахівці Л.Горболіс, А.Коваленко отримали нагрудний знак «Відмінник освіти України», О.Семенов – нагрудний знак НАПН України «Ушинський К.Д.», нагороджена Почесною грамотою КМ України (2017) і НАПН України (2018), дипломом лауреата премії ім. І.Зязюна (2019), дипломом XI Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій (2019).

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

СумДПУ та факультет забезпечено навчальними аудиторіями, кабінетами, обладнанням та устаткуванням. Загальна площа навчальних приміщень – 53315/19448,6 кв. м. Наукова бібліотека налічує близько 888 тис. примірників, електронна бібліотека – понад 21500 документів, репозитарій – понад 7000 документів; є читальний зал із безоплатним доступом до мережі Інтернет, відділ іноземної літератури. Соціальні умови забезпечуються наявністю закладів громадського харчування, спортивних споруд, трьох гуртожитків. Є легкоатлетичний стадіон, гімнастична, ігрова, тренажерна зали, зала боротьби, басейн, спортивні майданчики, актові зали. У навчальному корпусі № 4 працює медичний пункт. На базі факультету функціонує 5 аудиторій, які обладнані мультимедійними комплексами. Створено сучасний мультифункціональний лінгафонний кабінет на 15 робочих місць (ауд. 429). Розроблені робочі навчальні програми, навчально-методичні комплекси, курси лекцій, плани практичних занять, питання до поточного та підсумкового контролю, самостійної роботи, пакети ККР; навчально-методичні посібники. Фінансування ОП є достатнім. Обсяг фінансових, матеріально-технічних ресурсів визначається щороку з урахуванням можливостей бюджету університету. Для удосконалення МТЗ вживаються заходи: формування плану закупівлі (щорічно); облаштування сучасних спортивних майданчиків; оновлення фонду бібліотеки та репозитарію. <https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/zvit-rectora-2019.pdf>).

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Освітнє середовище ЗВО повною мірою задовольняє потреби та інтереси здобувачів завдяки висококваліфікованому професорсько-викладацькому складу, співпраці ЗВО з органами студентського самоврядування, наданні допомоги у працевлаштуванні. Функціонує бюро Наукового товариства (кер. А.Корнієнко) («Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених СумДПУ» (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_naukove_tovaristvo_studentiv_819c3.pdf)), проблемні групи, наукові гуртки, науково-дослідні лабораторії «Академічна культура дослідника в освітньому просторі», літературного краєзнавства, сучасних технологій навчання іноземних мов і культур, методики навчання іноземних мов і культур (<https://sspu.edu.ua/naukovi-pidrozdily>), літературно-мистецька студія «Орфей». Проводяться заходи волонтерського спрямування: спортивні, інтелектуальні ігри, дебатні турніри, тренінги; тематичні вечори з патріотичного та громадянського виховання, краєзнавчі екскурсії, творчі зустрічі, квести, народознавчі свята. В університеті функціонують студентський клуб, спортивний клуб; працюють спортивні секції, проводяться тижні студентського самоврядування, конкурс («Міс та Містер університету»). Кафедра ініціювала і реалізує всеуніверситетський проєкт «Мій університет – моя гордість: стейкхолдери СумДПУ» (<https://www.facebook.com/groups/140035996734966>), проводить обласний творчий конкурс «Студліт».

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, що гарантується відділом охорони праці, пунктом охорони здоров'я, опорним пунктом поліції, загonom охорони «Сокіл», відділом соціальної та культурно-масової роботи. Механізми безпечності відповідають Закону України «Про освіту» (стаття 3, 6); Закону України «Про вищу освіту» (стаття 40); листу МОН від 27.06.2019 № 1/9-414 «Деякі питання щодо створення у 2019/2020 н.р. безпечного освітнього середовища»; Статуту (пункт 8.4) (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf). Стан приміщень відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. В університеті забезпечений доступ до навчальних приміщень для осіб з особливими потребами: центральний і навчальний корпус №4, їдальня облаштовані пандусами. Науково-педагогічні працівники і здобувачі проходять інструктажі з охорони праці та протипожежної безпеки із записом у журналі. В університеті діє психологічна служба («Положення про психологічну службу...»

(<https://sspu.edu.ua/psykholohichna-sluzhba>), яке створює соціально-психологічні умови для розвитку особистості. На вирішення психологічних проблем здобувачів ВО спрямовано заходи «Адаптація студентів до навчання», «Згуртованість колективу», «Діагностика адаптації до умов проживання у гуртожитку», «Діагностика потреби психологічної допомоги студентам», «Студентське життя поза межами навчання». Проводиться опитування «Викладач очима студентів».

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Комунікація зі студентами за ОПП регламентується нормативними документами, які регулюють відносини в університеті (п.6.3. Статуту СумДПУ (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf), відбувається через деканат факультету, викладачів кафедр, кураторів, студентське самоврядування, відділ соціальної та культурно-масової роботи. У пп. 8.4., 8.5 Статуту... міститься інформація про права та обов'язки здобувача вищої освіти, в тому числі й право на різні види підтримки. Механізми освітньої підтримки здобувачів забезпечуються відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і передбачають здійснення таких процедур і заходів: визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти, здійснення моніторингу і періодичного перегляду ОПП; щорічне оцінювання здобувачів, педагогічних працівників і регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті університету, інформаційних стендах тощо. Інформаційна підтримка здобувачів за ОПП здійснюється на сайті університету, факультету, кафедр та через соціальні мережі (створено групи кафедр та факультету в мережі Facebook, Viber, до яких входять здобувачі ОПП, випускники, викладачі кафедр). Інформація про діяльність кафедр, ресурсних центрів, лабораторій на вебсайті університету та в соціальних мережах постійно оновлюється.

Для здобувачів за ОПП розміщено інформацію про наукову і виховну роботу, робочі програми дисциплін та їх анотації, розклад занять тощо.

Консультативна підтримка здобувачів здійснюється науково-педагогічними працівниками, органами студентського самоврядування, профспілковим комітетом студентів. В університеті функціонує психологічна служба, що надає психологічну допомогу здобувачам вищої освіти; працює соціальний педагог, скриньки Довіри. Соціальна підтримка здобувачів реалізується через надання соціальних стипендій (https://sspu.sumy.ua/images/files/doc_files/2019/Untitled.FR124_0313e_293674966.pdf), що регулюється (постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1045 «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів»). Згідно із Законом України «Про вищу освіту» для організаційної підтримки здобувачів в університеті створено необхідні ресурси для організації освітнього процесу. За допомогою опитування з'ясовано, що більшість студентів вважають соціальну підтримку достатньою.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

В університеті створено умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Згідно з Постановою КМ України від 10.07.2019 р. № 635 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах вищої освіти» розроблено і затверджено Порядок супроводу осіб з особливими освітніми потребами в університеті. У «Правилах прийому для здобуття ВО... у 2020 р.» (<https://www.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/06/15/pravylaprojomu2020.pdf>) регламентовано спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, під які підпадають і особи з особливими освітніми потребами (розділ VIII).

Зокрема, вступні випробування у формі співбесіди проходять: особи з інвалідністю внаслідок війни відповідно до пунктів 10-14 статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; особи відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи».

З метою виховання у молоді толерантного ставлення до осіб з особливими потребами проводяться виховні заходи (бесіди), працює лабораторія «Проблеми інклюзивної освіти» (<https://sspu.edu.ua/naukovi-pidrozdily>), консультативно-методичний центр «Довіра» (<https://sspu.edu.ua/naukovi-pidrozdily>).

Наразі за ОПП не навчаються особи з особливими потребами.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політика врегулювання конфліктних ситуацій в університеті регламентується Законом України «Про звернення громадян» № 393/96-ВР від 02.10.1996 р., Законом України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статутом (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf) та покликана врегулювати конфліктні ситуації, що виникають в університеті, за винятком тих, для яких законодавством встановлено спеціальний порядок розгляду. В університеті функціонує психологічна служба, що проводить психологічне консультування та надає психологічну допомогу здобувачам у разі виникнення конфліктних ситуацій (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_psihologichnu_sluzhbu_9ac72.pdf). Процедура врегулювання конфліктів для здобувачів за ОПП здійснюється відповідно до Положення про розгляд скарг та звернень громадян у СумДПУ

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_rozglyad_skarg_ta_zvernen_gromadyan_4495d.pdf).

Звернення громадян в університеті реєструються в журналі реєстрації заяв, скарг та пропозицій. Посадові особи ЗВО

при розгляді звернень вивчають їх, у разі потреби вимагають у виконавців матеріали, пов'язані з розглядом звернень, направляють членів комісії для перевірки викладених у зверненні обставин, уживають заходи для об'єктивного вирішення поставлених питань, з'ясовують і усувають причини.
За час існування ОПП звернень щодо конфліктних ситуацій не зафіксовано.
З 1 вересня 2020 р. в університеті працює фахівець із питань протидії корупції

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП регулюються такими документами:

«Положення про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf),

«Положення про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка»

(https://sspu.sumy.ua/images/files/doc_files/2016/polozhennya_pro_vnutrishniy_monitoring_yakosti_osvitnoyi_diyalnosti_sumpdu_1940540807.pdf),

«Положення про освітні програми у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_op_ff69e.pdf).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до п. 2.14.1. «Положення про організацію освітнього процесу...»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf)

моніторинг ОПП здійснюється на загальноуніверситетському та локальному рівнях.

«Положення про освітні програми у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_op_ff69e.pdf).

На кафедрах факультету передбачена внутрішня процедура аналізу ОПП: щорічно наприкінці навчального року члени робочої групи, стейкхолдери здійснюють аналіз ОПП, за результатами якого заслуховуються пропозиції щодо вдосконалення змісту ОК та внесення змін. Відповідальні за впровадження, моніторинг, перегляд і оновлення ОПП кафедри української мови і літератури, кафедри практики англійської мови, науково-методична комісія, вчена рада факультету, навчальний відділ, ЦЗЯВО, Комісія із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, Рада роботодавців, Рада стейкхолдерів, Асоціація випускників, Вчена рада університету.

Під час перегляду ОПП у 2019 р. було враховано пропозиції стейкхолдерів і здобувачів ВО щодо формування практичних умінь, поєднання навчання із набуттям практичного досвіду роботи за фахом і внесено такі зміни: виведено асистентську переддипломну практику, збільшено кількість кредитів на виробничу (педагогічну) практику з української мови і літератури, англійської мови у ЗЗСО (9 кредитів), збільшено на 6 кредитів ОК Англійська мова, змінено ОК «Методика викладання української мови у ЗЗСО» на «Методику навчання української літератури у ЗЗСО»; виведено ОК Сучасна риторика, Сильові тенденції в українській літературі, Український літературний процес кінця ХХ-поч. ХХІ ст. та його вивчення в школі; уведено ОК Методика навчання англійської мови (3 кредити), змінено форму підсумкового контролю з ОК Англійська мова (із заліку на іспит); збільшено кількість кредитів на написання кваліфікаційної роботи (8 кредитів) (протокол засідання кафедри української мови і літератури №10 від 23.01.2019; кафедри практики англійської мови № 9 від 21.01.2019).

Під час оновлення ОПП у 2020 р. внесено зміни: виведено ОК Традиції і новаторство української літератури в шкільній освіті (3 кредити), уведено ОК Сучасна українська література: основні тенденції розвитку (4 кредити), ОК Інформаційні технології в освіті (3 кредити), ОК Академічна культура педагога-дослідника (3 кредити), запроваджено широкий вибір дисциплін, додано кредити на підготовку та захист кваліфікаційної роботи (10 кредитів), у кваліфікаційний екзамен із англійської мови уведено складову із методики навчання (протокол кафедри української мови і літератури №11 від 27.02.2020 р., протокол кафедри практики англійської мови №10 від 18.02.2020 р.).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

«Положенням про організацію освітнього процесу...»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_bb7d2.pdf)

передбачена процедура врахування пропозицій здобувачів ВО щодо перегляду ОПП і внесення змін.

Пропозиції здобувачів ВО щодо перегляду ОПП враховуються шляхом подання усних пропозицій завідувачеві кафедри та викладачам під час освітнього процесу або анонімного анкетування, що регламентується «Методичними рекомендаціями до проведення анкетування з питань оцінювання освітнього процесу...»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/metod_rekomend_do_provedennya_anket_z_pitan_ocinyuvannya_osv_proc_c391e.pdf) із затвердженим формами анкет. Анкетування проводиться з використанням друкованих анкет і в

електронному форматі за допомогою Google-форм

(https://sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/14/zvit_uk_mowa_lit_2019-2020.pdf). Аналіз отриманої інформації здійснюється Центром забезпечення якості вищої освіти. Матеріали анкетування узагальнюються і передаються для ознайомлення керівництву Університету, факультету з подальшим обговоренням на засіданнях кафедр, науково-методичної комісії тощо.

За результатами анкетування та усного опитування здобувачів ВО (2019 р., 2020 р.) було оновлено ОК ОПП. Пропозиції здобувачів Трофимовської М., Більченко М., Зякун А. були враховані під час удосконалення ОПП: збільшено кредити на вивчення англійської мови та на виробничу (педагогічну) практику в ЗЗСО.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до п. 6.3.11 «Статуту ...» (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf), «Положення про студентське самоврядування...» (<https://sspu.edu.ua/media/attachments/2019/10/11/student-samovriaduvannya.pdf>), органи студентського самоврядування беруть участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу та в заходах щодо забезпечення якості вищої освіти, вносять пропозиції щодо змісту ОПП і навчальних планів, беруть участь у стипендіальних комісіях, організації дозвілля, оздоровлення, побуту.

До складу вчених рад університету та факультету входять 10 % здобувачів ВО, які мають можливість через публічні виступи та відкриті форуми висловлювати свої думки та пропозиції з питань періодичного перегляду ОПП та інших процедур забезпечення її якості. Інтереси здобувачів захищають представники студентського самоврядування, які входять до складу вченої ради факультету (Прихидько Ю., Ковтуненко О., Іванько А.), науково-методичної комісії факультету (Зякун А., Замошнікова В.).

Студентське самоврядування спільно з Центром ЗЯВО систематично проводить опитування студентів щодо якості навчання. Зокрема, результати онлайн-опитування щодо дистанційного навчання та академічної доброчесності здобувачів ВО розглянуто на засіданні студентського самоврядування та кафедр.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Порядок залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОПП визначено п.1.4. «Положення про раду роботодавців...» (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/polozhennya_pro_radu_robotodavciv_sumdpu_i_meni_as_makarenka_5dc93.pdf). Для вдосконалення ОПП була створена експертна рада стейкхолдерів (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/nakaz_pro_zatverdzhennya_skladu_ekspertnih_rad_steykholderiv_za_op_897aa_10c09.pdf)

Співпраця внутрішніх стейкхолдерів із роботодавцями реалізується на базі ресурсних центрів професійного розвитку вчителя української мови і літератури/ англійської мови, Міжуніверситетської науково-дослідної лабораторії сучасних технологій навчання іноземних мов і культур, лабораторії літературного краєзнавства. Регулярні науково-практичні конференції, науково-методичні семінари, майстер-класи, тренінги, презентації навчально-методичних комплексів і навчальної літератури сприяють формуванню запитів на нові знання й уміння не тільки у здобувачів ВО за ОПП, а й у представників освітніх закладів, які розташовані в регіоні. До процесу перегляду ОПП долучаються роботодавці провідних ЗЗСО міста, зокрема директори КУ СЗШ I-III ступенів № 20 Антонова Л.В., КУ СЗШ I-III ступенів № 12 Губська І.О., КУ ССШ I-III ступенів №7 Деменко О.М., заст. директора Сумської гімназії № 1 Пчеляна Л.В. Пропозиції від роботодавців щодо перегляду ОПП також збираються шляхом обговорення результатів проходження практик.

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Працевлаштуванням випускників та збиранням інформації щодо їх кар'єрного шляху займається відділ працевлаштування, професійної освіти та додаткових платних послуг (<https://sum.dcz.gov.ua/>).

Практика збирання та поширення інформації щодо кар'єрного шляху випускників проводиться через підтримку зв'язків із факультетом, університетом: запрошення випускників на щорічні науково-практичні конференції, де вони презентують власний професійний досвід та інноваційні методики; для проведення майстер-класів, тренінгів, семінарів для здобувачів ВО на базах факультету та інституцій, де вони працюють.

Збирання інформації щодо працевлаштування випускників ОПП здійснюється науково-педагогічними працівниками у процесі спілкування з випускниками в соціальних мережах, під час практики в школах, профорієнтаційної роботи в закладах освіти міста та області, під час щорічного Форуму випускників, діяльності Асоціації випускників факультету, керівником якої є О.Федина, партнерів та друзів Університету, факультету (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/pro_asociaciju_vipusknikiv_studentiv_ta_druziv_University.pdf)

З метою створення якісних умов для ефективного працевлаштування випускників проводиться «Педагогічний фестиваль», Форум випускників «Ярмарок вакансій», зустрічі з потенційними роботодавцями. У 2018–2020 рр. 14 випускників було працевлаштовано у школах.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

ОПП забезпечує формування загальних та фахових компетентностей, що відповідає сучасним вимогам до викладання української мови і літератури, англійської мови, а також тенденціям розвитку спеціальності й ринку

праці. Мета, завдання, компетентності, освітні компоненти ОПП корелюються, уточнюються, поглиблюються відповідно до рішення навчального відділу, науково-методичної ради Університету, кафедр із метою актуалізації, осучаснення, відповідності основним засадам розвитку освіти і науки у світі й Україні, а також запитам здобувачів ВО, органам самоврядувань, стейкхолдерів, академічної спільноти.

У процесі здійснення внутрішнього моніторингу забезпечення якості освіти у 2019 р. було виявлено такі недоліки: некоректно сформульована кваліфікація випускника, що відображено у змістовому наповненні ОПП (виробнича практика здобувачів ВО відбувалася у ЗВО; зміст методик фахових дисциплін спрямований на викладання в ЗВО; недостатньо кредитів відведено для опанування ОК Англійська мова; відсутній ОК Методика навчання англійської мови). З огляду на це і з метою формування у здобувачів ОПП ЗК, ПК та ПРН було прийнято рішення удосконалити ОПП. Відповідне рішення реалізовано, а саме: у 2019-2020 н.р. було оновлено ОК ОПП (уточнено кваліфікацію магістра; виведено асистентську практику, збільшено кількість кредитів на виробничу (педагогічну) практику з української/англійської мови та літератури в ЗЗСО; відведено більше кредитів на опанування англійської мови; уведено ОК Методика навчання англійської мови). Реагуючи на потреби здобувачів ВО з метою формування у них додаткових компетентностей, створено електронний каталог вибіркових дисциплін (<https://sspu.edu.ua/kataloh-vybirkovykh-dystyplin>).

В ОПП 2020 р., реагуючи на запити здобувачів ВО щодо інтенсифікації використання інформаційних технологій та інтерактивних методів викладання дисциплін уведено ОК Інформаційні технології в освіті, а також з метою реалізації принципів і норм академічної доброчесності й опанування наукової методології дослідження уведено ОК Академічна культура педагога-дослідника та збільшено кількість кредитів для написання кваліфікаційної роботи; урахуваючи тенденції розвитку філологічної галузі, введено ОК Сучасна українська література: основні тенденції розвитку.

Інформацію щодо розробки, затвердження, моніторингу та результатів оновлення ОПП відображено у протоколах засідання кафедр, науково-методичної комісії факультету, вченої ради університету та факультету.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитації інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Експертне оцінювання ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) було здійснено 23 листопада 2019 р. На експертні висновки щодо ОПП було відредаговано таким чином:

1. Збільшено кількість кредитів на опанування ОК Англійської мови (із 7 до 14 кредитів), переглянуто зміст РН з англійської мови та форму контролю (іспит); уведено ОК Методика навчання англійської мови (3 кредити), що дозволяє більш якісно оволодіти іноземною мовою; на виробничу (педагогічну) практику в ЗЗСО, у тому числі з англійської мови відведено 9 кредитів; скореговано робочу програму з практик; до кваліфікаційного іспиту з англійської мови уведено складову з методики її навчання, що дозволяє присвоювати кваліфікацію «Вчитель англійської мови».
2. На прохання здобувачів ВО та стейкхолдерів виробничу (педагогічну) практику заплановано у третьому семестрі після вивчення ОК 9, ОК 10, ОК 11.
3. В університеті створено регламентований механізм про зарахування кредитів, отриманих у неформальній освіті (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_neformalnu_osvitu_azsoz.pdf), і розпочато практику перезарахування результатів навчання з неформальної освіти.
4. Науково-педагогічні працівники, які обслуговують ОПП, активізувалися щодо публікацій у наукометричних базах (Семенов О.М. – 3 публ., Удовиченко О.М. – 1 публ., Бойченко М.А. – 3 публ.; подано до друку: Горболіс Л.М.-1 публ., Серебрянська І.М. – 2 публ.). Викладачі видають монографії, посібники з грифом СумДПУ, публікують статті у фахових та міжнародних виданнях.
5. У зміст ОК1, ОК2, ОК3 уведено теми з академічної доброчесності, проводяться відповідні заходи (Тиждень академічної доброчесності, міждисциплінарні лекції-вебіари, анкетування здобувачів).
6. З метою оволодіння методологією і методами наукового дослідження уведено ОК Академічна культура педагога-дослідника.
7. Матеріально-технічна база постійно модернізується (створено лінгафонний кабінет для кращого опанування іноземної мови, відремонтовано аудиторії); бібліотечний фонд університету оновлений сучасними підручниками та посібниками з англійської мови, збільшено кількість примірників електронної бібліотеки.
8. Для здобувачів за ОПП наявний локальний студентський простір (327 ауд.).
9. Реалізується право на освіту осіб з особливими потребами, зокрема зроблені пандуси. Особи з особливими потребами за ОПП не навчаються.
10. За ОПП створена рада стейкхолдерів (https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/nakaz_pro_zatverdzhennya_skladu_ekspertnih_rad_steykholderiv_za_op_897aa.pdf), до складу приймальної фахової комісії та екзаменаційної комісії підсумкової атестації уведено вчителів-філологів (накази ректора).
11. ОПП оприлюднюється на сайтах факультету та університету.
12. Центром забезпечення якості вищої освіти СумДПУ спільно із самоврядуванням систематично проводиться опитування здобувачів освіти щодо професіоналізму викладачів (<https://sspu.edu.ua/onlain-opytuvannia-steikholderiv>).

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Контроль за якістю освітнього процесу регулюється п. 5.3 «Положення про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності...»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_vnutrishniy_monitoring_yakosti_osvitnoyi_diyalnosti_f7d9e.pdf) на рівнях: викладач–завідувач кафедри–декан/директор–ректор. Викладачами – через поточний контроль і

якість освітнього процесу, завідувачем – через перевірку виконання викладачами усіх видів робіт індивідуальних планів, робочих навчальних програм, формування навчально-методичного комплексу навчальних дисциплін; трудову дисципліну викладачів тощо.

Декан та його заступники контролюють організацію освітнього процесу; дотримання розкладу занять; відвідування занять викладачів; дотримання вимог до оформлення результатів поточного та підсумкового контролю; готовність навчально-методичної документації кафедр. Ректор, проректори, навчальний відділ здійснюють перевірку навчальних планів; дотримання графіку освітнього процесу; відповідності навчальних планів і програм галузевим стандартам; комплектності і достатності навчально-методичного забезпечення з дисциплін; організаційно-методичного забезпечення практик; організаційно-методичного забезпечення підсумкової атестації за ОПП. Питання про якість освітнього процесу за ОПП на факультеті та кафедрах розглядаються на засіданнях Вченої ради університету та ректорату.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Згідно зі Статутом (https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/statut_sumdpu_df175.pdf), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності...

(https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpechennya_yakosti_osvitnoyi_diyalnosti_ta_yakosti_vo_620e3.pdf) основна відповідальність щодо забезпечення якості освіти лежить на ректорові та керівниках структурних підрозділів (п. 7.1.6.). Центр забезпечення якості освіти здійснює моніторинг якості освітньо-виховного процесу. Вчена рада університету та факультету визначають систему і затверджують процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, ОПП та навчальні плани.

До повноважень ректора (проректорів) входить: формування стратегії забезпечення якості; розробка принципів оцінювання якості ОПП та роботи професорсько-викладацького складу, результатів навчання здобувачів; рейтингування науково-педагогічних працівників.

Навчальний відділ здійснює внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності із залученням науково-педагогічних працівників кафедр відповідно до п. 1.7 «Положення про внутрішній моніторинг...»

(https://sspu.edu.ua/images/2019/manual/documents/pro_vnutrishniy_monitoring_yakosti_osvitnoyi_diyalnosti_f7d9e.pdf).

У повноваження декана, завідувача кафедри входять: організація та управління матеріально-технічним забезпеченням; локальний моніторинг та перегляд ОК за ОПП, взаємодія з випускниками, роботодавцями тощо; рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій; координація забезпечення якості ОПП.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом, Колективним договором, а також Правилами внутрішнього трудового розпорядку, а також Кодексом академічної доброчесності, Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників та низка Положень: Про організацію освітнього процесу, Про самостійну роботу студентів, Про студентське самоврядування, Про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених, Про академічну мобільність студентів, Про вільний вибір навчальних дисциплін студентами, Про проведення практик студентів, Про порядок оцінювання знань студентів, Про кваліфікаційну роботу, Про наукову раду, Про раду роботодавців, Про розгляд скарг та звернень громадян, Про комісію з питань етики та академічної доброчесності тощо.

Документи оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО у відповідних розділах, наприклад: Документація, Нормативно-правова база і перебувають у відкритому доступі. Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

<https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2020-rik>

Зауваження та пропозиції можна надсилати на електронну пошту: kafedra.ukr.mova.literatura@gmail.com

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://fisf.sspu.edu.ua/media/attachments/2020/09/23/opp-20-21-ukrangl.pdf>

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОПП:

- ОПП забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до професійної діяльності; учителя української мови і літератури, англійської мови.
- чітко сформульовані цілі, що відповідають місії та стратегії ЗВО, потребам зацікавлених сторін, тенденціям розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту;
- новизна навчальних дисциплін, які відповідають цілям ОПП та забезпечують формування професійних умінь і навичок на основі використання інноваційних технологій; дають змогу сформувати правильне уявлення про специфіку педагогічної діяльності;
- має міждисциплінарне спрямування й передбачає присвоєння ступеня магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Українська мова), вчитель української мови і літератури профільної школи, вчитель англійської мови;
- дозволяє розширити кваліфікаційні можливості через набуття компетентностей із блоку вибіркових дисциплін;
- передбачає практичну підготовку здобувачів освіти (виробнича педагогічна практика з української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти), що дає змогу набути професійних компетентностей учителя;
- реалізацію ООП забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні кадри.

Слабкі сторони ОПП

До аспектів ОПП, які потребують удосконалення, належать такі її компоненти й ознаки:

- відсутній затверджений стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти;
- існує потреба інтенсифікувати роботу з участі здобувачів освіти у програмах академічної мобільності;
- потребує активізації публікаційна діяльність викладачів у базах Web of Science та Scopus.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Планується:

- удосконалення ОПП через урахування сучасних тенденцій розвитку педагогічної науки та освітніх тенденцій, а також шляхом оновлення змісту дисциплін загальної та професійної підготовки; перегляду та вдосконалення змісту вибіркової частини ОПП ;
- налагодження тісної співпраці з випускниками; надання їм підтримки у проходженні педагогічної інтернатури;
- розроблення інструментарію для заохочення здобувачів до участі у програмах академічної мобільності та в неформальній освіті, урегулювання правил визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті;
- удосконалення механізмів залучення до неформальної освіти професіоналів-практиків, експертів, представників роботодавців з метою створення професійно орієнтованого освітнього середовища;
- посилення інтернаціоналізації діяльності ЗВО, активізація академічної мобільності науково-педагогічних працівників, інтенсифікація публікацій у виданнях, які індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science та ін.;
- розробка стратегій налагодження партнерських відносин зі стейкхолдерами, конкретизація принципів співпраці;
- розвиток студентського простору з метою адаптації освітнього середовища до потреб та інтересів здобувачів ВО за ОПП, посилення студентського самоврядування.
- розширення застосування інтернет-ресурсів та ІТ-технологій в освітньому процесі;
- покращення матеріально-технічного забезпечення ресурсного центру професійного розвитку вчителів української мови і літератури тощо;
- підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників, які може здійснювати ресурсний центр професійного розвитку вчителя української мови і літератури у рамках діяльності "Університет-школа: комунікативна взаємодія".

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ:

Дата:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
ОК 1 Філософія освіти	навчальна дисципліна	<i>Філософія освіти.pdf</i>	ArrOknQNTTrTtXFoD zoyPAzeLp4+LpZkZp Pz+BSZ69sI=	<i>Проектор Benq MS517H:</i> Тип матриці : DLP Максимальна роздільна здатність: WUXGA (1920x1200) Яскравість, ANSI Lm: 300 Контрастність,: 1: 13 000 Підтримка 3D Відеоінтерфейси: HDMI, S-Video, VGA Співвідношення сторін: 4:3 (відео) Проекційне відношення: 1.96 - 2.15 : 1 Ноутбук: Dell Inspiron 1545 Рік випуску – 2013.
ОК 2 Академічна культура педагога-дослідника	навчальна дисципліна	<i>Академічна культура педагога-дослідника.pdf</i>	fejBSmt61ubAQscjse /8goSabpFK+xqkE2y qJHYDBc=	<i>Проектор Epson EB-S82:</i> Тип матриці: LCD Базова роздільна здатність: 800x600 Тип джерела світла: газорозрядна лампа Ресурс лампи в нормальному (еко) режимі, год: 4000 (5000) Світловий потік в нормальному (еко) режимі, ANSI лм: 2500 (1960) Контрастність зображення: 2000: 1 Проекційні діагоналі, м: 0,58-8,89 Відеоінтерфейси: VGA Динаміки, вт: 1x1 Ноутбук: Dell Inspiron 1545 Рік випуску – 2013.
ОК 4 Актуальні питання інноваційного розвитку освіти	навчальна дисципліна	<i>Актуальні питання інноваційного розвитку освіти.pdf</i>	r6CDl4FTMYiPVr9+ am/BLbYX3aTo27F wSiHEhEDJtB8=	<i>Проектор Benq MS517H:</i> Тип матриці : DLP Максимальна роздільна здатність: WUXGA (1920x1200) Яскравість, ANSI Lm: 300 Контрастність,: 1: 13 000 Підтримка 3D Відеоінтерфейси: HDMI, S-Video, VGA Співвідношення сторін: 4:3 (відео) Проекційне відношення: 1.96 - 2.15 : 1 Ноутбук: Dell Inspiron 1545 Рік випуску – 2013
ОК 5 Психологія освіти	навчальна дисципліна	<i>Психологія освіти.pdf</i>	ej83TGWHldq4icX2 xQtTSArMDEATBOJ YIY9+wFf5CfU=	<i>Проектор Epson EB-S82:</i> Тип матриці: LCD Базова роздільна здатність: 800x600 Тип джерела світла: газорозрядна лампа Ресурс лампи в нормальному (еко) режимі, год: 4000 (5000) Світловий потік в нормальному (еко) режимі, ANSI лм: 2500 (1960) Контрастність зображення: 2000: 1 Проекційні діагоналі, м: 0,58-8,89 Відеоінтерфейси: VGA Динаміки, вт: 1x1 Ноутбук: Dell Inspiron 1545 Рік випуску – 2013

ОК 7 Сучасна українська література: основні тенденції розвитку	навчальна дисципліна	Сучасна українська література основні тенденції розвитку.pdf	xbSBFr+sN8SCJTryyWhgx+xy3LenlpZ9eH9jcmSBuCU=	Проектор Benq MS517H: Тип матриці : DLP Максимальна роздільна здатність: WUXGA (1920x1200) Яскравість, ANSI Lm: 300 Контрастність, : 1: 13 000 Підтримка 3D Відеоінтерфейси: HDMI, S-Video, VGA Співвідношення сторін: 4:3 (відео) Проекційне відношення: 1.96 - 2.15 : 1 Ноутбук: Dell Inspiron 1545 Рік випуску – 2013
ОК 8 Англійська мова	навчальна дисципліна	Англійська мова.pdf	aCbCvo1Wvms7Ceibz49I6DJKhALcn4aG1eiFR7Dk9rY=	Проектор Epson EB-S82: Тип матриці: LCD Базова роздільна здатність: 800x600 Тип джерела світла: газорозрядна лампа Ресурс лампи в нормальному (еко) режимі, год: 4000 (5000) Світловий потік в нормальному (еко) режимі, ANSI лм: 2500 (1960) Контрастність зображення: 2000: 1 Проекційні діагоналі, м: 0,58-8,89 Відеоінтерфейси: VGA Динаміки, вт: 1x1 Ноутбук: Dell Inspiron 1545 Рік випуску – 2013.
ОК 9 Методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти	навчальна дисципліна	Методика навчання української мови в ЗЗСО.pdf	09zyz28eTNVj1vITTeHCcGo8l33mHTRd3aUKHBv4CTo=	Проектор Epson EB-X14G: Тип матриці: 3xLCD Базова роздільна здатність: 1024x768 Тип джерела світла: газорозрядна лампа Ресурс лампи в нормальному (еко) режимі, год: 4000 (5000) Світловий потік в нормальному (еко) режимі, ANSI лм: 2400 (3000) Контрастність зображення: 3000: 1 Проекційні діагоналі, м: 0,76-7,62 Проекційні відстані, м: 1,1-10,8 Відеоінтерфейси: VGA, HDMI Динаміки, вт: 1x2 Ноутбук: HP Latitude E6410 Рік випуску – 2012
ОК 10 Методика навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти	навчальна дисципліна	Методика навчання української літератури в ЗЗСО.pdf	73bOHWllmHU255UChZLGUtlGH2Y2KyqAeCtvCfoON14=	Проектор Benq MS517H: Тип матриці : DLP Максимальна роздільна здатність: WUXGA (1920x1200) Яскравість, ANSI Lm: 300 Контрастність, : 1: 13 000 Підтримка 3D Відеоінтерфейси: HDMI, S-Video, VGA Співвідношення сторін: 4:3 (відео) Проекційне відношення: 1.96 - 2.15 : 1 Ноутбук: Dell Inspiron 1545 Рік випуску – 2013
ОК 11 Методика навчання англійської мови	навчальна дисципліна	Методика навчання англійської мови.pdf	ToTSPYYcfZff+oYe6OZa41VRTbLgvlT5B FKpn3zHoQ=	Проектор Epson EB-S82: Тип матриці: LCD Базова роздільна здатність: 800x600 Тип джерела світла: газорозрядна лампа Ресурс лампи в нормальному (еко) режимі, год: 4000 (5000) Світловий потік в нормальному (еко) режимі, ANSI лм: 2500

				(1960) Контрастність зображення: 2000: 1 Проекційні діагоналі, м: 0,58-8,89 Відеоінтерфейси: VGA Динаміки, вт: 1x1 Ноутбук: Dell Inspiron 1545 Рік випуску – 2013
ОК 3 Інформаційні технології в освіті	навчальна дисципліна	Інформаційні технології в освіті.pdf	A5lF0R17zMGepqHYg/LJ3/i6+JCvYDwEbWI6Iwu2MTg=	11 комп'ютерів (рік введення в експлуатацію – 2016): AMD A10-5800K X4 DDR 4,00 GB / 1600MHz Монітор 19€€ Ubuntu 18.04 Bionic Beaver (free), LibreOffice 6.3.2 (free), Google Chrome (free), Foxit Reader (free), VLC media player (free)
ОК 6 Сучасна українська мова: актуальні питання	навчальна дисципліна	Сучасна українська мова актуальні питання.pdf	DlanE60Il5PpH2CRfpmVj7t3PBsguT+o9o0WdcOzPAE=	Проектор Epson EB-X14G: Тип матриці: 3xLCD Базова роздільна здатність: 1024x768 Тип джерела світла: газорозрядна лампа Ресурс лампи в нормальному (еко) режимі, год: 4000 (5000) Світловий потік в нормальному (еко) режимі, ANSI лм: 2400 (3000) Контрастність зображення: 3000: 1 Проекційні діагоналі, м: 0,76-7,62 Проекційні відстані, м: 1,1-10,8 Відеоінтерфейси: VGA, HDMI Динаміки, вт: 1x2 Ноутбук: HP Latitude E6410 Рік випуску – 2012.
ПП 1 Виробнича педагогічна практика з української мови і літератури, англійської мови у закладах загальної середньої освіти	практика	Наскрізна програма практики-.pdf	CYBIBT4eKKLELTFoIBV5V4iOPXGaklDaj04d+wSBqu8=	Матеріально технічне забезпечення - відповідно до укладених договорів з базами практик.

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ІД викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування
187107	Горболіс Лариса Михайлівна	Професор, Основне місце роботи	Факультет іноземної та слов'янської філології	Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 1992, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 004544, виданий 15.12.2005,	27	ОК 7 Сучасна українська література: основні тенденції розвитку	1.Закінчила Сумський державний педагогічний інститут імені А.С.Макаренка, 1992 рік. Вчитель української мови та літератури (диплом ТВ № 800450). 2.Доктор філологічних наук (ДД №004544, виданий 15.12. 2005 р., протокол №52-06/7); Тема дисертації: «Художня парадигма народнорелігійної

				Атестат професора 12ПР 004883, виданий 21.06.2007			моралі у прозі Українських письменників к. XIX – поч. XX ст.». Професор кафедри української літератури (12 ПР №004883, виданий 21.06.2007р., протокол №3/11-П). Профіль: https://scholar.google.com.ua/citations?user=ph2mEKEAA&hl=uk 3. Показники, що визначають кваліфікацію працівника: 2, 3, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17. 4. Підвищення кваліфікації. Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, факультет підвищення кваліфікації та перепідготовки, стажування з 02.10.2017 р. по 02.11.2017 р. Свідоцтво про підвищення кваліфікації Серія ПК № 021397716024-17)
61023	Коробова Юлія Володимирівна	Старший викладач, Основне місце роботи	Факультет іноземної та слов'янської філології	Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 1995, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 047338, виданий 16.05.2018	19	ОК 8 Англійська мова	1. Закінчила Сумський державний педагогічний університет ім. А. С.Макаренка, 1995 р. Спеціальність: англійська та німецька мови. Кваліфікація: вчитель англійської та німецької мов. 2. Кандидат педагогічних наук (диплом кандидата педагогічних наук ДК 047338, виданий 16.05.2018 р.). Тема дисертації: «Методика навчання майбутніх учителів англійської мови мовленнєвої адаптації». 3. Показники, що визначають кваліфікацію працівника: 2, 3, 13, 14, 16, 17. 4. Підвищення кваліфікації. Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, курси підвищення кваліфікації «Впровадження інформаційних технологій у навчальний процес», січень 2015 р. Харківський національний педагогічний

						<p>університет ім. Г.С. Сковороди. Тема стажування: «Модель «наскрізної» методичної підготовки учителів англійської мови за інноваційною типовою програмою», листопад 2019 р. Посвідчення № 06 / 23-472.</p> <p>Грант на участь у Третій зимовій школі Української асоціації дослідників освіти (УАДО), сертифікат, «Європейські індикатори якості освітніх досліджень», в рамках реалізації проекту Еразмус + напрямку Жан Моне «Європейські індикатори якості освітніх досліджень для розширення можливостей освітян в Україні» (№ 587032-ERP-1-2017-1-UA-ERPJMO-SUPPA), лютий 2020 р</p>	
180377	Семенов Олена Миколаївна	Завідувач кафедри - професор, Основне місце роботи	Факультет іноземної та слов'янської філології	<p>Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, рік закінчення: 2019, спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування, Диплом магістра, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, рік закінчення: 2020, спеціальність: 035 Філологія, Диплом доктора наук ДД 005184, виданий 04.07.2006, Атестат професора 12ПР 005905, виданий 23.12.2008</p>	28	ОК 9 Методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти	<p>1.Закінчила Харківський державний університет ім. М. Горького, 1985 рік. Спеціальність: філолог, викладач української мови і літератури (диплом ЗВ № 812200).</p> <p>2.Доктор педагогічних наук (ДД №005184, виданий 04.07. 2006 р., протокол №26 - 06:7). Тема дисертації: «Система професійної підготовки майбутніх учителів української мови і літератури (в умовах педагогічного університету)». Професор кафедри української мови (12 ПР №005905, виданий 23.12.2008 р., протокол №6:13-П). Профіль:https://scholar.google.com/uacitations?user=oXOAUoMAAAAJ&hl=uk</p> <p>3.Показники, що визначають кваліфікацію працівника: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18.</p> <p>4.Підвищення кваліфікації. Донбаський державний педагогічний університет (м. Слов'янськ) кафедра української мови та літератури, підвищення</p>

						кваліфікації (стажування), з 05.02.2018 р. по 05.03.2018 р (довідка № 06/18) Диплом «магістр філології, науковий співробітник, фахівець зі слов'янських мов та літератур, викладач польської та англійської мов, перекладач»; Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, магістратура (МО №049234)	
180377	Семенов Олена Миколаївна	Завідувач кафедри - професор, Основне місце роботи	Факультет іноземної та слов'янської філології	Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, рік закінчення: 2019, спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування, Диплом магістра, Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, рік закінчення: 2020, спеціальність: 035 Філологія, Диплом доктора наук ДД 005184, виданий 04.07.2006, Атестат професора 12ПР 005905, виданий 23.12.2008	28	ОК 2 Академічна культура педагога-дослідника	1.Закінчила Харківський державний університет ім. М. Горького, 1985 рік. Спеціальність: філолог, викладач української мови і літератури (диплом ЗВ № 812200). 2.Доктор педагогічних наук (ДД №005184, виданий 04.07. 2006 р., протокол №26 - 06:7). Тема дисертації: «Система професійної підготовки майбутніх учителів української мови і літератури (в умовах педагогічного університету)». Професор кафедри української мови (12 ПР №005905, виданий 23.12.2008 р., протокол №6:13-П). Профіль: https://scholar.google.com/uacitations?user=oXOАuoMAAAAJ&hl=uk 3.Показники, що визначають кваліфікацію працівника: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18. 4.Підвищення кваліфікації. Донбаський державний педагогічний університет (м. Слов'янськ) кафедра української мови та літератури, підвищення кваліфікації (стажування), з 05.02.2018 р. по 05.03.2018 р (довідка № 06/18) Диплом «магістр філології, науковий співробітник, фахівець зі слов'янських мов та літератур, викладач польської та

							англійської мов, перекладач»; Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, магістратура (МО №049234).
61023	Коробова Юлія Володимирівна	Старший викладач, Основне місце роботи	Факультет іноземної та слов'янської філології	Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 1995, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 047338, виданий 16.05.2018	19	ОК 11 Методика навчання англійської мови	1.Закінчила Сумський державний педагогічний університет ім. А. С.Макаренка, 1995 р. Спеціальність: англійська та німецька мови. Кваліфікація: вчитель англійської та німецької мов. 2.Кандидат педагогічних наук (диплом кандидата педагогічних наук ДК 047338, виданий 16.05.2018 р.). Тема дисертації: «Методика навчання майбутніх учителів англійської мови мовленнєвої адаптації». 3.Показники, що визначають кваліфікацію працівника: 2, 3, 13, 14, 16, 17. 4.Підвищення кваліфікації. Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, курси підвищення кваліфікації «Впровадження інформаційних технологій у навчальний процес», січень 2015 р. Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди. Тема стажування: «Модель «наскрізної» методичної підготовки учителів англійської мови за інноваційною типовою програмою», листопад 2019 р. Посвідчення № 06 / 23-472. Грант на участь у Третій зимовій школі Української асоціації дослідників освіти (УАДО), сертифікат, «Європейські індикатори якості освітніх досліджень», в рамках реалізації проекту Еразмус + напрям Жан Моне «Європейські індикатори якості освітніх досліджень для розширення можливостей освітян

							в Україні» (№ 587032-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-SUPPA), лютий 2020 р.
6875	Зленко Наталія Миколаївна	Доцент, Основне місце роботи	Навчально- науковий інститут історії, права та міжнародних відносин	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 2003, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Історія. Практична психологія, Диплом магістра, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, рік закінчення: 2004, спеціальність: 000009 Управління навчальним закладом, Диплом кандидата наук ДК 004194, виданий 19.01.2012, Атестат доцента 12ДЦ 039515, виданий 26.06.2014</p>	12	ОК 1 Філософія освіти	<p>1.Закінчила Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка, 2003 р. Спеціальність: педагогіка і методика середньої освіти. Історія. Практична психологія. Кваліфікація: вчитель історії. Практичний психолог у закладах освіти; 2004 р. - магістр за спеціальністю управління навчальним закладом. Кваліфікація: керівник навчального закладу.</p> <p>2.Кандидат філософських наук (диплом кандидата філософських наук ДК 004194, виданий 19.01.2012 р.). Тема дисертації: «Філософсько-методологічний феномен меганауки в умовах суспільства ризику».</p> <p>Доцент кафедри філософії (атестат доцента 12ДЦ №039515, виданий 26.06.2014 р., протокол № 5/02-Д).</p> <p>3.Показники, що визначають кваліфікацію працівника: 1, 2, 3, 8, 9, 13, 17.</p> <p>4.Підвищення кваліфікації. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, стажування на кафедрі соціології та місцевого самоврядування філософсько-теологічного факультету з 05.10.2017 р. по 06.11.2017 р. Довідка. Наказ № 623-ОП від 06.10.2017 р. Довідка видана 28.11.2017 р. Підвищення кваліфікації «Педагогічні інновації та інструменти. Впровадження нових підходів в сучасній освіті. Дистанційна освіта» 15 годин, 23-24.07.2020 р. Платформа інститутів Післядипломної педагогічної освіти. Сертифікат № 4900594-0 від</p>

173877	Захарова Валентина Анатоліївна	Доцент, Основне місце роботи	Факультет іноземної та слов'янської філології	Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 1982, спеціальність: , Диплом кандидата наук ДК 017510, виданий 12.02.2003, Атестат доцента 02ДЦ 015353, виданий 19.10.2005	24	ОК 10 Методика навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти	27.07.2020 р 1.Закінчила Сумський державний педагогічний інститут ім. А.С. Макаренка, 1982 рік. Вчитель української мови і літератури (диплом з відзнакою Б-1№ 601767). 2.Кандидат педагогічних наук (диплом кандидата педагогічних наук ДК 017510, виданий 12.02.2003 р.). Тема дисертації: «Формування моральних якостей старшокласників у процесі вивчення життєвого і творчого шляху письменника». Доцент кафедри української літератури (02ДЦ №015353, виданий 19.10.2005 р., протокол № 4/46-Д). 3.Показники, що визначають кваліфікацію працівника: 2, 3, 9, 10, 13, 14, 16, 17. 4.Підвищення кваліфікації. Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, курси підвищення кваліфікації, тема: «Впровадження інформаційних технологій в навчальний процес»», січень – лютий 2018 р. Посвідчення про підвищення кваліфікації Серія ПВ 02125510/000016-18 із 22.01.2018 р. по 02.02.2018 р.
133858	Удовиченко Ольга Миколаївна	Доцент, Основне місце роботи	Фізико- математичний факультет	Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 2006, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Математика, Диплом кандидата наук ДК 048333, виданий 05.07.2018	12	ОК 3 Інформаційні технології в освіті	1.Закінчила Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, 2006 р. Спеціальність: «Педагогіка і методика середньої освіти. Математика». Кваліфікація: вчитель математики, основ економіки, основ інформатики і безпеки життєдіяльності. 2.Кандидат педагогічних наук (диплом кандидата педагогічних наук ДК №048333, виданий 05.07.2018 р.). Тема дисертації: «Підготовка майбутніх учителів інформатики до професійної діяльності засобами

							електронних освітніх ресурсів». Доцент кафедри інформатики (атестат доцента АД №004969, виданий 02.07.2020 р., протокол №12). 3. Показники, що визначають кваліфікацію: 1, 2, 3, 9, 13, 14, 15. 4. Підвищення кваліфікації: КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія», підвищення кваліфікації, «Організаційно-методичні та технологічні особливості підготовки бакалаврів-вчителів інформатики», травень-червень 2017 р. Довідка № 01-12/583
85328	Тарасова Тетяна Борисівна	Доцент, Основне місце роботи	Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	Диплом кандидата наук ПС 001304, виданий 27.02.1985, Атестат доцента ДЦ 024115, виданий 31.05.1990	38	ОК 5 Психологія освіти	1. Закінчила Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, 1977 р. Спеціальність: біологія та хімія. Кваліфікація: вчитель біології, хімії середньої школи. 2. Кандидат психологічних наук (диплом кандидата психологічних наук ПС №001304, виданий 27.02.1985 р.). Тема дисертації: «Психологічні особливості ставлення школярів до природи». Доцент кафедри психології (ДЦ №024115, виданий 31.05.1990 р., протокол № 814/д). 3. Показники, що визначають кваліфікацію: 2, 3, 10, 13, 16, 17. 4. Підвищення кваліфікації: Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти; курси підвищення кваліфікації за спеціальністю викладач психології; листопад – грудень 2017 р. Свідоцтво про підвищення кваліфікації Серія ПК 02139771 6776-17
107812	Беценко Тетяна Петрівна	Професор, Основне місце роботи	Факультет іноземної та слов`янської філології	Диплом спеціаліста, Сумський державний	28	ОК 6 Сучасна українська мова: актуальні	1. Закінчила Сумський державний педагогічний інститут імені А.С. Макаренка

				<p>педагогічний інститут ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 1990, спеціальність: , Диплом доктора наук ДД 000188, виданий 10.11.2011, Атестат професора 12ПР 009856, виданий 23.09.2014</p>		питання	<p>(1990 р.). Спеціальність: українська мова і література; Кваліфікація: вчитель української мови і літератури. (диплом МВ-1 № 03 9505). 2. Доктор філологічних наук (ДД № 000188, виданий 10.11.2011 р.) Тема дисертації: «Мова українських народних дум: текстово-образні універсалії». Професор кафедри української мови (12 ПР № 009856, виданий 23.09.2014 р.). Профіль: https://scholar.google.com.ua/citations?user=BUw2UXIAAAA&hl=uk 3. Показники, що визначають кваліфікацію працівника: 2, 3, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 17. 4. Підвищення кваліфікації: Українська академія банківської справи, кафедра гуманітарних дисциплін, з 21 березня 2016 по 21 квітня 2016 (Посвідчення № 30 від 27 квітня 2016 р.) Національний фармацевтичний університет, кафедра українознавства та латинської мови, з 01 листопада по 01 грудня 2017 року (посвідчення № 176-81 від 13 грудня 2017 р.). Кафедра мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова з 24 лютого 2020 року по 05 травня 2020 р. (Харків) (наказ № 154-02 від 24.02.2020) (свідоцтво №355).</p>
77431	Бойченко Марина Анатоліївна	Доцент, Сумісництво	Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	<p>Диплом спеціаліста, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка, рік закінчення: 2001, спеціальність: 030502 Англійська і німецька мови, Диплом</p>	16	ОК 4 Актуальні питання інноваційного розвитку освіти	<p>1. Закінчила Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, 2001 р. Спеціальність: «Англійська та німецька мова» . Кваліфікація: Вчитель англійської та німецької мов та зарубіжної літератури. 2. Доктор педагогічних наук ДД № 008761, виданий 20.06.2019 р.,</p>

				<p>магістра, Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка, рік закінчення: 2009, спеціальність: 000009 Управління навчальним закладом, Диплом доктора наук ДД 008761, виданий 20.06.2019, Атестат доцента 12ДЦ 032775, виданий 26.10.2012</p>	<p>загальна педагогіка та історія педагогіки 130001. Тема дисертації: «Тенденції реформування управління сучасною загальною середньою освітою США». Диплом доцента 12 ДЦ № 032775, виданий 26.10.2012 р. 3. Показники, що визначають кваліфікацію працівника: 1, 2, 3, 4, 8, 9, 11, 13, 17. 4. Підвищення кваліфікації: СОППО з 20.01.2020 р. по 28.02.2020 р. Свідоцтво про підвищення кваліфікації Серія ПК 02139771 15226-20</p>
--	--	--	--	---	---

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<p><i>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень.</i> <i>ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном.</i> <i>ПРЗ 4. Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української та англійської мов.</i> <i>ПРЗ 6. Розуміння методів та прийомів навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти.</i> <i>ПРЗ 7. Базові уявлення про сучасні методи і методологію</i></p>	☐	ОК 8 Англійська мова	Проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний (презентації)	Поточні тематичні контрольні роботи, які містять тестові завдання різних типів (з вибірконими відповідями, з вільно конструйованими відповідями, з відповідями змішаного характеру) для перевірки рівня сформованості вмінь трьох видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, письмо), залік, екзамен.

наукових досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.
ПРЗ 8. Поглиблені знання іноземної (англійської) мови.
ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.
ПРУ 1. Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.
ПРУ 2. Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.
ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.
ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРУ 9. У професійній діяльності керується

<p>сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці. ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення. ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності. ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп. ПРК 3. Педагогічна комунікація у процесі навчання української мови і літератури, англійської мови. ПРА 1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності. ПРА 2. Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів. ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</p>				
<p>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень. ПРЗ 3. Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання учнів, про структуру педагогічних</p>	☐	<p>ОК 5 Психологія освіти</p>	<p>Проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний.</p>	<p>Поточний контроль, контрольна робота, участь у дискусії, тестування, індивідуальне навчально-дослідне завдання, залік.</p>

здібностей та їх формування в учнів.

ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.

ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРУ 7. Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).

ПРУ 9. У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці.

ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.

ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.

ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.

ПРА 1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення

<p>професійної діяльності. ПРА 2. Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів. ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</p>				
<p>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень. ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном. ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію. ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності. ПРУ 9. У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці. ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення. ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної</p>	<p>☐</p>	<p>ОК 1 Філософія освіти</p>	<p>Абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, дослідницький, інтерактивно-комунікативний.</p>	<p>Залік; тестова контрольна робота; виконання самостійної роботи; ІНДЗ; тестові завдання до ККР; проекти; наукові есе; презентації результатів виконаних завдань</p>

<p>та/або наукової діяльності. <i>ПРК 3. Педагогічна комунікація у процесі навчання української мови і літератури, англійської мови ПРА 1.</i> <i>Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.</i> <i>ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</i></p>				
<p><i>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень.</i> <i>ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном.</i> <i>ПРЗ 3. Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання учнів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування в учнів.</i> <i>ПРЗ 4. Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української та англійської мов.</i> <i>ПРЗ 6. Розуміння методів та прийомів навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти.</i> <i>ПРЗ 7. Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики навчання</i></p>	<p>☐</p>	<p>ОК 11 Методика навчання англійської мови</p>	<p>Абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний, навчально-ігрові технології.</p>	<p>Контрольні роботи, тестові завдання, інтелект-карти, презентації, залік.</p>

української мови та літератури, англійської мови.
ПРЗ 8. Поглиблені знання іноземної (англійської) мови.
ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.
ПРУ 1. Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.
ПРУ 2. Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.
ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.
ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРУ 5. Володіє сучасними методами та прийомами навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної

середньої, додаткової педагогічної освіти. ПРУ 6. Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.

ПРУ 7. Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).

ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

ПРУ 9. У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці.

ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.

ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.

ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.

ПРК 3. Педагогічна комунікація у процесі навчання української мови і літератури, англійської мови.

ПРА 1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість

<p>мотивації до здійснення професійної діяльності. ПРА 2. Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів. ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</p>				
<p>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень. ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном. ПРЗ 3. Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання учнів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування в учнів. ПРЗ 5. Поглиблені знання теорії літератури, стилевих тенденцій у літературі ХХ-ХХІ століття. ПРЗ 6. Розуміння методів та прийомів навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти. ПРЗ 7. Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови. ПРЗ 8. Поглиблені знання іноземної (англійської) мови. ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-</p>	<p>☐</p>	<p>ОК 7 Сучасна українська література: основні тенденції розвитку</p>	<p>Проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний.</p>	<p>Контрольні роботи, тести, поточний контроль, письмові роботи, участь у дискусіях, самостійна робота, екзамен.</p>

комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.

ПРУ 1. Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.

ПРУ 2. Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.

ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.

ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРУ 5. Володіє сучасними методами та прийомами навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої, додаткової педагогічної освіти.

ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

ПРУ 9. У професійній

<p>діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці. ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.</p> <p>ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.</p> <p>ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.</p> <p>ПРА 1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.</p> <p>ПРА 2. Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів.</p> <p>ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</p>				
<p>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень.</p> <p>ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном.</p> <p>ПРЗ 4. Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики,</p>	☐	<p>ОК 2 Академічна культура педагога-дослідника</p>	<p>Дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний (участь студентів у вебінарах, тренінгах, конференціях, тренінг «Культура роботи з науковим текстом», презентації), навчально-ігрові технології.</p>	<p>Тестування; наукові статті; відгуки-рецензії; дослідницькі проекти; презентації; контрольна робота; виступи; підготовка папки дослідника з алгоритмом роботи з науковим текстом; підготовка методичного комплексу щодо виявлення фейкових наукових досліджень, екзамен.</p>

культури наукової української та англійської мов.
ПРЗ 6. Розуміння методів та прийомів навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти.
ПРЗ 7. Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови
ПРЗ 9. Знання академічної риторики, полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови.
ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.
ПРУ 1. Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.
ПРУ 2. Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.
ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-

методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.

ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРУ 5. Володіє сучасними методами та прийомами навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої, додаткової педагогічної освіти.

ПРУ 6. Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.

ПРУ 7. Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).

ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

ПРУ 9. У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці.

ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.

ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із

<p>громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності. <i>ПРК 3. Педагогічна комунікація у процесі навчання української мови і літератури, англійської мови</i> <i>ПРА 1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності. ПРА 2. Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів. ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</i></p>				
<p><i>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень. ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном. ПРЗ 3. Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання учнів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування в учнів. ПРЗ 5. Поглиблені знання теорії літератури, стилєвих тенденцій у літературі ХХ-ХХІ століття. ПРЗ 6. Розуміння методів та прийомів навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти. ПРЗ 7. Базові уявлення про сучасні методи і методологію</i></p>	☐	<p>ОК 10 Методика навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти</p>	<p>Абстрактно-дедуктивний, проблемний, дослідницький, частково пошуковий.</p>	<p>Творчі роботи, презентації, проекти, реферати, контрольні роботи, поточний, підсумковий контроль, залік.</p>

наукових досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.
ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.
ПРУ 1. Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.
ПРУ 2. Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.
ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.
ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРУ 5. Володіє сучасними методами та прийомами навчання української мови і літератури,

англійської мови в закладах загальної середньої, додаткової педагогічної освіти.

ПРУ 6. Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.

ПРУ 7. Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).

ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

ПРУ 9. У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці.

ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.

ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.

ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.

ПРК 3. Педагогічна комунікація у процесі навчання української мови і літератури, англійської мови.

ПРА 1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої

<p>професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності. ПРА 2. Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів. ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</p>				
<p>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень. ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном. ПРЗ 3. Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання учнів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування в учнів. ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень. ПРУ 2. Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності. ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати,</p>	<p>☐</p>	<p>ОК з Інформаційні технології в освіті</p>	<p>Проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний, навчально-ігрові технології</p>	<p>Лабораторні роботи; комп'ютерне тестування</p>

<p>критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію. ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності. ПРУ 6. Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді. ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії). ПРУ 9. У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці. ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності. ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп. ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</p>				
<p>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах</p>	<p>☐</p>	<p>ОК 4 Актуальні питання інноваційного розвитку освіти</p>	<p>Абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний.</p>	<p>Тести, індивідуальні творчі освітні проекти, залік.</p>

реформаційних перетворень.
ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном.
ПРЗ 3. Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання учнів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування в учнів.
ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.
ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.
ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.
ПРУ 6. Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.
ПРУ 7. Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).

<p><i>ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).</i> <i>ПРУ 9. У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці.</i> <i>ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.</i> <i>ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.</i> <i>ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.</i> <i>ПРА 1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.</i> <i>ПРА 2. Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів.</i> <i>ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</i></p>				
<p><i>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень.</i> <i>ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного</i></p>	☐	<p>ОК 9 Методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти</p>	<p>Дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний методи, навчально-ігрові технології.</p>	<p>Усне та письмове опитування, тестування, есе, презентації, виконання творчих завдань, колоквіуми, залік.</p>

стану освіти в Україні та за кордоном.
ПРЗ 3. Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання учнів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування в учнів.
ПРЗ 4. Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української та англійської мов.
ПРЗ 6. Розуміння методів та прийомів навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти.
ПРЗ 7. Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.
ПРЗ 9. Знання академічної риторики, полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови.
ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.
ПРУ 1. Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.
ПРУ 2. Уміє

застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.

ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.

ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРУ 5. Володіє сучасними методами та прийомами навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої, додаткової педагогічної освіти.

ПРУ 6. Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.

ПРУ 7. Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).

ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

ПРУ 9. У професійній діяльності керується

<p>сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці. ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення. ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності. ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп. ПРК 3. Педагогічна комунікація у процесі навчання української мови і літератури, англійської мови. ПРА 1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності. ПРА 2. Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів. ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</p>				
<p>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень. ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном. ПРЗ 4. Поглиблені</p>	☐	<p>ОК 6 Сучасна українська мова: актуальні питання</p>	<p>Проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний (презентації)</p>	<p>Опитування на практичних заняттях; виконання письмових завдань; виконання тестових завдань та контрольних робіт; написання творчих робіт, есе; участь у дискусіях, презентація</p>

знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української та англійської мов.

ПРЗ 6. Розуміння методів та прийомів навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти.

ПРЗ 7. Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.

ПРЗ 9. Знання академічної риторики, полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови.

ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.

ПРУ 1. Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.

ПРУ 2. Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.

ПРУ 3. Уміє аналізувати,

<p>порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію. ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності. ПРУ 5. Володіє сучасними методами та прийомами навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої, додаткової педагогічної освіти. ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії). ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності. ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп. ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.</p>				
<p>ПРЗ 1. Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень. ПРЗ 2. Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного</p>	☐	<p>ПП 1 Виробнича педагогічна практика з української мови і літератури, англійської мови у закладах загальної середньої освіти</p>	<p>Проблемний, дослідницький, частково-пошуковий, навчально-ігрові технології</p>	<p>Поточний контроль, залік</p>

стану освіти в Україні та за кордоном.

ПРЗ 3. Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання учнів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування в учнів.

ПРЗ 4. Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української та англійської мов.

ПРЗ 5. Поглиблені знання теорії літератури, стильових тенденцій у літературі ХХ-ХХІ століття.

ПРЗ 6. Розуміння методів та прийомів навчання української мови та літератури в закладах загальної середньої освіти.

ПРЗ 7. Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.

ПРЗ 8. Поглиблені знання іноземної (англійської) мови.

ПРЗ 9. Знання академічної риторики, полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови.

ПРЗ 10. Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.

ПРУ 1. Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими

методами для проведення досліджень у галузі філології та методики навчання української мови та літератури, англійської мови.

ПРУ 2. Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.

ПРУ 3. Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.

ПРУ 4. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРУ 5. Володіє сучасними методами та прийомами навчання української мови і літератури, англійської мови в закладах загальної середньої, додаткової педагогічної освіти.

ПРУ 6. Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.

ПРУ 7. Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).

ПРУ 8. Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).
ПРУ 9. У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці.
ПРУ 10. Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.
ПРК 1. Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.
ПРК 2. Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.
ПРК 3. Педагогічна комунікація у процесі навчання української мови і літератури, англійської мови.
ПРА 1. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.
ПРА 2. Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів.
ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.